

2018
EVROPSKÝ ROK
KULTURNÍHO
DĚDICTVÍ
[#EuropeForCulture](#)

PDF	978-92-76-03446-9	doi:10.2766/64762	NC-03-19-331-CS-N
-----	-------------------	-------------------	-------------------

Lucemburk: Úřad pro publikace Evropské unie, 2019

Evropská unie, 2019

Obrázky: © Shutterstock

Opakované použití povoleno pod podmínkou uvedení zdroje.

Politiku opakovaného použití dokumentů Evropské komise upravuje rozhodnutí 2011/833/EU (Úř. věst. L 330, 14.12.2011, s. 39).

K veškerému použití nebo reprodukci fotografií či jiného materiálu, k nimž EU nemá autorská práva, je nutné získat svolení přímo od držitelů těchto práv.

OBSAH

4

1. ÚVOD

5

2. PROČ AKČNÍ RÁMEC
PRO KULTURNÍ DĚDICTVÍ?

7

3. OBLAST PŮSOBNOSTI A AMBICE
EVROPSKÉHO AKČNÍHO RÁMCE
PRO KULTURNÍ DĚDICTVÍ

8

4. ZÁSADY EVROPSKÉHO AKČNÍHO
RÁMCE PRO KULTURNÍ DĚDICTVÍ

10

5. PĚT PILÍŘŮ

14

6. ZÁVĚR

15

PŘÍLOHA • PĚT PILÍŘŮ,
14 SESKUPENÍ AKCÍ

1. ÚVOD

Kulturní dědictví je společným statkem předaným předchozími generacemi jako odkaz těm, kteří přijdou po nás.

Cílem Evropského roku kulturního dědictví 2018¹ bylo oslavit kulturní dědictví jako sdílený zdroj, zvýšit povědomí o společných dějinách a hodnotách a posílit pocit příslušnosti ke společnému evropskému kulturnímu a politickému prostoru. Díky integrovanému přístupu vytvořil nový impuls pro zařazení kulturního dědictví výše na program EU.

Na summitu vedoucích představitelů v Göteborgu v listopadu 2017 potvrdili hlavy států a předsedové vlád svůj závazek vůči Unii, která chrání své kulturní dědictví a podporuje kulturní rozmanitost. Evropská rada v prosinci 2017 vyzdvihla Evropský rok kulturního dědictví jako klíčovou příležitost ke zvýšení povědomí o sociálním a hospodářském významu kultury a kulturního dědictví.

Evropský akční rámec pro kulturní dědictví, který byl vyhlášen v Nové evropské agendě pro kulturu², je reakcí na výzvu evropských vedoucích představitelů a subjektů působících v oblasti kultury. Navazuje na výsledky Evropského roku kulturního dědictví a zajišťuje jeho odkaz tím, že vyvíjí další konkrétní činnosti.

Tento akční rámec podporuje a uvádí do praxe integrovaný a participativní přístup ke kulturnímu dědictví a přispívá k začleňování kulturního dědictví do všech politik EU. Evropský parlament³, Rada Evropské unie⁴, Výbor regionů⁵ a Hospodářský a sociální výbor⁶ tento přístup podporují.

1 Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/864 ze dne 17. května 2017 o Evropském roku kulturního dědictví (2018).

2 Sdělení Komise Nová evropská agenda pro kulturu, COM(2018) 267.

3 Usnesení Evropského parlamentu ze dne 8. září 2015 na cestě k integrovanému přístupu ke kulturnímu dědictví pro Evropu (2014/2149(INI)) (Úř. věst. C 316, 22.9.2017, s. 88).

4 Závěry Rady ze dne 21. května 2014 o kulturním dědictví jako strategickém zdroji pro udržitelný rozvoj Evropy (Úř. věst. C 183, 14.6.2014, s. 36). Závěry Rady o participativní správě kulturního dědictví (Úř. věst. C 463, 23.12.2014, s. 1). Závěry Rady o potřebě prosazovat otázku kulturního dědictví napříč politikami EU (2018/C 196/05) (Úř. věst. C 196, 8.6.2018, s. 20).

5 Stanovisko Výboru regionů – Na cestě k integrovanému přístupu ke kulturnímu dědictví pro Evropu (Úř. věst. C 195, 12.6.2015, s. 22).

6 Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k tématu Příspěvek evropských venkovských oblastí k Evropskému roku kulturního dědictví 2018 zajišťující udržitelnost a soudržnost městských a venkovských oblastí.

2. PROČ AKČNÍ RÁMEC PRO KULTURNÍ DĚDICTVÍ?

NAD RÁMEC EVROPSKÉHO ROKU KULTURNÍHO DĚDICTVÍ

Evropský rok kulturního dědictví byla rozsáhlá a inkluzivní iniciativa zahrnující všechny orgány EU⁷, všechny členské státy EU⁸, devět partnerských zemí⁹ a širokou škálu subjektů působících v oblasti kultury, včetně Aliance pro evropské dědictví (European Heritage Alliance) 3.3¹⁰. Probíhala specializovaná celoevropská komunikační kampaň. V celé Evropě se konalo více než 11 700 akcí¹¹ a oficiální označení Evropského roku kulturního dědictví získalo více než 10 000 iniciativ¹². Akcí se zúčastnily rozsáhlé a různorodé cílové skupiny: do konce třetího čtvrtletí roku 2018 oslovily specializované činnosti více než 6 milionů lidí. Dní evropského dědictví 2018 se navíc zúčastnilo až 30 milionů lidí ve více než 70 000 akcích v celé Evropě, což zvýšilo jejich povědomí o evropském rozměru kulturního dědictví.

Evropská komise uvolnila značné finanční prostředky na projekty v oblasti kulturního dědictví v rámci různých programů financování EU, přičemž podpořila přístupy orientované na lidi, udržitelné a podporující začlenění. Klíčovým prvkem byla rovněž podpora součinnosti s dalšími odvětvovými politikami a na akcích tohoto roku se podílelo 19 útvarů Evropské komise.

Cílem tohoto akčního rámce je zachytit impuls vytvořený během Evropského roku kulturního dědictví prostřednictvím pokračující řady krátkodobých až střednědobých akcí. Poskytuje přehled o závazcích, které v tomto ohledu přijala Evropská komise.

- 7 Evropský parlament, Výbor regionů a Evropský hospodářský a sociální výbor mobilizovaly své příslušné zdroje na podporu Evropského roku kulturního dědictví.
- 8 Evropský rok kulturního dědictví byl decentralizovanou iniciativou. V členských státech EU ji prováděli národní koordinátoři jmenovaní příslušnými ministerstvy. Také přidružené země jmenovaly za tímto účelem národní koordinátory.
- 9 Albánie, Bosna a Hercegovina, Severní Makedonie, Černá Hora, Srbsko, Gruzie, Island, Norsko a Švýcarsko.
- 10 <http://europeanheritagealliance.eu/>
- 11 Číselné údaje z 1., 2. a 3. čtvrtletí roku 2018.
- 12 Označení Evropského roku kulturního dědictví (zahrnující logo, slogan a hashtag) bylo k dispozici pro činnosti, akce a projekty, které přispívaly k dosažení jednoho nebo více cílů Evropského roku kulturního dědictví 2018 uvedených v článku 2 rozhodnutí (EU) 2017/864.

MOBILIZACE ZÚČASTNĚNÝCH STRAN

Oznámení evropského akčního rámce v květnu 2018 vedlo k široké mobilizaci zúčastněných stran.

„Berlínská výzva k přijetí opatření“¹³ z června 2018, kterou vypracovaly Europa Nostra¹⁴, německý výbor pro kulturní dědictví¹⁵ a pruská nadace pro kulturní dědictví¹⁶, vyzývá k vytvoření „ambiciózního evropského akčního plánu pro kulturní dědictví jakožto trvalého odkazu evropského roku [...], který by byl holistický a propojený s dalšími klíčovými politickými programy a prioritami EU“. Podle jejich názoru by akční plán měl být v souladu s Úmluvou Rady Evropy o hodnotě kulturního dědictví pro společnost („Úmluva z Fara“¹⁷) a se strategií evropského kulturního dědictví pro 21. století.

Berlínská výzva zdůrazňuje rovněž potřebu silného vnějšího rozměru v rámci opatření v souladu s Agendou OSN pro udržitelný rozvoj 2030. Výzvu podepsali ministři kultury, poslanci Evropského parlamentu a četné organizace a jednotlivci z řad zainteresovaných stran.

Organizace Culture Action Europe¹⁸ ve svém prohlášení „Fast Forward Heritage manifesto“¹⁹ vítá současné chápání kulturního dědictví v rámci Evropského roku kulturního dědictví a vyzývá k provedení „inkluzivní a do budoucna zaměřené definice kulturního dědictví zahrnující všechny politiky, programy a akce a k následnému přizpůsobení definic, cílů a nástrojů“.

13 <http://www.europanostra.org/wp-content/uploads/2018/09/Berlin-Call-Action-Eng.pdf>

14 Europa Nostra je celoevropská federace nevládních organizací, které působí v oblasti kulturního dědictví.

15 Národní koordinátor Evropského roku kulturního dědictví v Německu.

16 Pruská nadace pro kulturní dědictví (Stiftung Preussischer Kulturbesitz, SPK) je kulturní instituce v Německu <http://www.preussischer-kulturbesitz.de/>.

17 <https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/199>

18 Culture Action Europe je rozsáhlá síť kulturních organizací, umělců, aktivistů, akademických pracovníků a tvůrců politik.

19 <https://cultureactioneurope.org/advocacy/fast-forward-heritage/>

3. OBLAST PŮSOBNOSTI A AMBICE EVROPSKÉHO AKČNÍHO RÁMCE PRO KULTURNÍ DĚDICTVÍ

Cílem akčního rámce je stanovit společný směr pro činnosti související s dědictvím na evropské úrovni, především v politikách a programech EU. Může posloužit také regionům a městům v Evropě, jakož i organizacím a sítím kulturního dědictví jako inspirace při vývoji jejich vlastních akcí v oblasti kulturního dědictví.

Rámec byl připraven pomocí pravidelných výměn s členskými státy EU, předsednictvími Rady EU, Evropským parlamentem, organizacemi občanské společnosti, kulturními subjekty a mezinárodními organizacemi, jako je Rada Evropy a UNESCO. Vychází rovněž z poznatků získaných z deseti dlouhodobých projektů s názvem „Evropské iniciativy“²⁰, které Evropská komise realizovala v rámci politického příspěvku k Evropskému roku kulturního dědictví. K provádění těchto Evropských iniciativ přispělo široké spektrum útvarů Komise, mezinárodních organizací a organizací pro kulturní dědictví.

Akční rámec doplní nový pracovní plán pro kulturu přijatý Radou. Nový pracovní plán organizuje dobrovolnou spolupráci mezi členskými státy EU v oblasti kultury od roku 2019 do roku 2022. Udržitelnost kulturního dědictví je jednou z jeho pěti hlavních částí a zahrnuje několik akcí. Jelikož tyto akce budou prováděny s podporou Evropské komise, jsou zahrnuty do tohoto rámce.

Evropská komise vyzývá členské státy, aby na vnitrostátní úrovni vypracovaly na dobrovolném základě podobné rámce pro oblast kulturního dědictví, které akční rámec doplní.

Evropský akční rámec pro kulturní dědictví je v souladu se strategií evropského kulturního dědictví pro 21. století vypracovanou Radou Evropy, jež byla přijata v roce 2017, s Agendou OSN pro udržitelný rozvoj 2030 a se sendajským rámcem pro snižování rizika katastrof na období 2015–2030²¹.

²⁰ https://ec.europa.eu/culture/content/overview_en

²¹ <https://www.unisdr.org/we/coordinate/sendai-framework>

4. ZÁSADY EVROPSKÉHO AKČNÍHO RÁMCE PRO KULTURNÍ DĚDICTVÍ

HOLISTICKÝ PŘÍSTUP

Evropský akční rámec pro kulturní dědictví se zaměřuje na hmotný, nehmotný a digitální rozměr kulturního dědictví, které se vnímají jako neoddělitelné a propojené²². Jeho akce podporují širší pochopení ideálů, zásad a hodnot, které jsou součástí evropského kulturního dědictví, zejména těch, na nichž je založena evropská integrace a které podporují vzdělávání o kulturním dědictví a jeho interpretaci.

Vnímá kulturní dědictví rovněž jako zdroj pro budoucnost, který je třeba chránit, posilovat a podporovat, a to i podporou součinnosti se současnou tvorbou. Středobodem rámce jsou lidé; podněcuje je k přístupu a k zapojení a podporuje rozvoj cílových skupin, přičemž se zaměřuje na místní komunity, děti a mladé lidi, jakož i na osoby se zdravotním postižením, čímž podporuje sociální začlenění a integraci.

Hlavními zásadami, na nichž je akční rámec a jeho přístup ke kulturnímu dědictví založen, jsou v neposlední řadě udržitelnost a inovace.

ZAHRNUTÍ KULTURNÍHO DĚDICTVÍ A INTEGROVANÝ PŘÍSTUP

Tento akční rámec znovu potvrzuje a uvádí do praxe zásadu zahrnutí kulturního dědictví do různých politik EU. Je prvním dokumentem, který na základě sdělení Komise z roku 2014²³ a závěrů Rady z roku 2017²⁴ stanoví integrovaný přístup ke kulturnímu dědictví na evropské úrovni. Zasahuje do různých oblastí politiky EU: regionální rozvoj, rozvoj měst a venkova, vzdělávání a sociální soudržnost, digitální transformace, životní

22 „Kulturní dědictví tvoří z minulosti dochované zdroje všech forem a podob, tedy zdroje hmotné, nehmotné a digitální (původně digitální i digitalizované), včetně památek, nálezů, krajin, dovedností, postupů, znalostí a projevů lidské tvořivosti, jakož i sbírek uchovávaných a spravovaných veřejnými i soukromými orgány, jako jsou muzea, knihovny a archivy“ závěry Rady ze dne 21. května 2014 o kulturním dědictví jako strategickém zdroji pro udržitelný rozvoj Evropy (2014/C 183/08).

23 Sdělení Komise „Na cestě k integrovanému přístupu ke kulturnímu dědictví pro Evropu“ COM(2014) 477.

24 EUCO 19/1/17 REV 1.

prostředí (včetně ochrany přírody), cestovní ruch, přístupnost²⁵, agenda pro udržitelnost a přizpůsobení se změně klimatu, výzkum a inovace a vnější vztahy.

TVORBA POLITIKY ZALOŽENÁ NA FAKTECH

Rozhodování založené na faktech je v oblasti kulturního dědictví stejně nezbytné jako v jiných politikách. V tomto ohledu zahrnuje rámec několik opatření zaměřených na měření dopadu akcí na kulturní dědictví. Prostřednictvím svého statistického úřadu Eurostat bude Evropská komise rovněž zlepšovat metodiku a nástroje pro shromažďování údajů pro účely statistiky v oblasti kultury, a to ve spolupráci se statistickými úřady členských států EU. To zároveň přispěje k obdobnému úsilí na mezinárodní úrovni prostřednictvím spolupráce s organizacemi, jako je Statistický úřad při UNESCO²⁶, a sítěmi, jako je Evropská skupina pro statistiku muzeí²⁷.

MNOHOSTRANNÁ SPOLUPRÁCE

Evropský rok kulturního dědictví měl specifický rámec pro správu. Jeho součástí byla skupina národních koordinátorů z 28 členských států EU a devíti přidružených zemí²⁸ a výbor zúčastněných stran²⁹ zastupující 38 evropských sítí kulturního dědictví a mezinárodních organizací, které byly zřízeny za účelem pomoci Evropské komisi. Novinkou tohoto přístupu byla rozsáhlá a účinná koordinace mezi členskými státy EU, orgány EU³⁰, občanskou společností a různými útvary Evropské komise.

Aby bylo možné zachovat duch spolupráce a pokračovat v politickém dialogu, zřizuje Evropská komise neformální skupinu odborníků Komise – **fórum pro kulturní dědictví**. Toto fórum bude platformou pro konzultace a výměnu myšlenek a osvědčených postupů se zapojením všech výše uvedených aktérů. Bude sledovat provádění akčního rámce. Účelem fóra bude podporovat veřejné politiky, které zajišťují dlouhodobou hodnotu a udržitelnost evropského kulturního dědictví na základě integrovaného přístupu.

25 EU a všechny její členské státy jsou smluvními stranami Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením, která je tudíž součástí právního řádu EU. Úmluva obsahuje obecnou zásadu přístupnosti, jež je závazkem stanoveným v článku 9. Ačkoli úmluva neobsahuje výslovnou výjimku pro místa kulturního dědictví a muzea, Výbor pro práva osob se zdravotním postižením uvedl, že „poskytnutí přístupu ke kulturním a historickým památkám, které jsou součástí národního dědictví, může být za určitých okolností skutečně problematické. Státy, které jsou smluvními stranami, jsou však povinny usilovat o poskytnutí přístupu k těmto místům. Mnoho historických památek a významných míst národního kulturního dědictví bylo zpřístupněno způsobem, který zachovává jejich kulturní a historickou identitu a jedinečnost.“

26 UNESCO UIS, <http://uis.unesco.org/>

27 European Group on Museum Statistics – EGMUS, <https://www.egmus.eu/>

28 Albánie, Bosna a Hercegovina, Srbsko, Černá Hora, Severní Makedonie, Gruzie, Island, Norsko a Švýcarsko.

29 http://www.voicesofculture.eu/wp-content/uploads/2017/07/Stakeholder-committee_VoC.pdf

30 Evropský parlament, Výbor regionů a Evropský hospodářský a sociální výbor byly pozorovateli.

5. PĚT PILÍŘŮ

Tento akční rámec je založen na pěti pilířích, jimiž jsou:

1. kulturní dědictví pro inkluzivní Evropu: účast a přístup pro všechny;
2. kulturní dědictví pro udržitelnou Evropu: inteligentní řešení pro soudržnou a udržitelnou budoucnost;
3. kulturní dědictví pro odolnou Evropu: ochrana ohroženého dědictví;
4. kulturní dědictví pro inovativní Evropu: mobilizace znalostí a výzkumu;
5. kulturní dědictví pro silnější globální partnerství: posílení mezinárodní spolupráce.

Každému pilíři odpovídá omezený počet seskupení akcí³¹. Podrobný popis 14 seskupení a činností, které zahrnují, je uveden v příloze.

Evropská komise provádí činnosti popsané v akčním rámci ve spolupráci s příslušnými institucemi, organizacemi a partnery. Tyto akce budou rovněž doplněny doplňujícími iniciativami prováděnými organizacemi a komunitami zúčastněných stran v oblasti kultury a kulturního dědictví, bez nichž nelze kulturní dědictví udržet při životě.

PILÍŘ 1: KULTURNÍ DĚDICTVÍ PRO INKLUZIVNÍ EVROPU

Kulturní dědictví může pozitivně přispět k životu lidí a k evropským společnostem jako celku. Může tak učinit zlepšením psychologického a sociálního blahobytu nebo posílením sociálního začlenění³². Zabývání se kulturním dědictvím podporuje rovněž pocit sounáležitosti s evropským společenstvím na základě společného kulturního odkazu, historických zkušeností a sdílených hodnot.

Aby se tento potenciál využil co nejlépe, je nutné zajistit všem lidem co nejširší možný přístup ke kulturnímu dědictví ve všech jeho podobách. To zahrnuje i osoby, které jsou ekonomicky či sociálně znevýhodněné, nebo osoby se sníženou pohyblivostí či zdravotními postiženími.

³¹ Akce popsané v dokumentu, včetně činností uvedených v příloze, podléhají stávajícímu finančnímu plánu příslušných výdajových programů a dostupnosti v rámci příslušných ročních rozpočtových postupů. Oznámené akce budou kromě toho muset být v souladu s příslušnými ročními pracovními programy.

³² Závěry Rady o kulturním dědictví jako strategickém zdroji pro udržitelnou Evropu (2014), závěry Rady o participativní správě kulturního dědictví (2014) a sdělení Komise „Posilování evropské identity prostřednictvím vzdělávání a kultury“ (2017).

Komise podporuje digitalizaci evropského kulturního dědictví a jeho dostupnost on-line, což usnadňuje přístup občanů ke kulturnímu dědictví a jejich zapojení do něj a zároveň propaguje široké využívání a opětovné využívání digitalizovaného materiálu v různých odvětvích³³.

Výzvou však zůstává podněcování účasti na činnostech v oblasti kulturního dědictví. Podle nedávného průzkumu Eurobarometru³⁴ téměř polovina Evropanů (48 %) uvedla, že se na kulturní dědictví žádným způsobem nepodílí. Tentyž průzkumu však ukazuje, že 68 % respondentů by chtělo vědět o evropském kulturním dědictví více. Až 80 % respondentů se navíc domnívá, že kulturní dědictví je důležité pro Evropskou unii jako celek, a nikoli pouze na vnitrostátní úrovni. Celkem 88 % respondentů souhlasilo s tím, že by školy měly vyučovat o evropském kulturním dědictví.

Za účelem řešení této výzvy se akční rámec zaměřuje na tři seskupení akcí: a) zapojení širší veřejnosti, a to i prostřednictvím digitálních prostředků; b) zapojení dětí ve školním věku a posílení postavení mladých lidí a c) odstranění překážek v přístupu. V konečném důsledku je cílem využít soudržnou sílu kulturního dědictví k budování inkluzivnější Evropy.

Za účelem **zapojení širší veřejnosti** posiluje Evropská komise viditelnost stávajících iniciativ EU, jako jsou označení „Evropské dědictví“, Dny evropského dědictví a Cena evropského dědictví, a zvyšuje jejich dopad. Kromě toho jsou z programů Kreativní Evropa a Evropa pro občany financovány také projekty kulturního dědictví vycházející zdola. Evropská digitální platforma pro kulturní dědictví Europeana³⁵ bude i nadále využívat potenciál digitálního zapojení širších cílových skupin do kulturního dědictví.

Další seskupení akcí se zaměřuje na **zapojení mladších generací a posílení jejich postavení** ku prospěchu evropského kulturního dědictví. Toho bude dosaženo prostřednictvím akcí ve školách, programu Erasmus+, iniciativy DiscoverEU a Evropského sboru solidarity. Společně budou využívat potenciál dědictví jako nástroje vzdělávání, rozvoje mládeže a aktivního občanství.

Třetí seskupení akcí má za cíl **odstranit překážky v přístupu** a podporovat větší zapojení obtížně přístupných skupin obyvatel do kulturního dědictví. Projekty jako #WeAreEuropeForCulture jsou zaměřeny na skupiny, které žijí v izolaci, v chudobě a jsou vyloučeny ze vzdělávání, učení či zaměstnání, zatímco cena EU pro bezbariérová města (Access City Award) bude i nadále podporovat způsoby, jak osobám se zdravotním postižením usnadnit využívání kulturního dědictví.

PILÍŘ 2: KULTURNÍ DĚDICTVÍ PRO UDRŽITELNOU EVROPU

Kulturní dědictví je nenahraditelným zdrojem, který může posílit sociální kapitál, podpořit hospodářský růst a zajistit udržitelnost životního prostředí. Jak je zdůrazněno v Agendě OSN pro udržitelný rozvoj 2030, kultura, včetně kulturního dědictví a tvůrčích odvětví, hraje důležitou úlohu při dosahování udržitelného a inkluzivního rozvoje.

Za účelem využití tohoto potenciálu zahrnuje akční rámec tři seskupení akcí zaměřená na a) obnovu měst a regionů prostřednictvím kulturního dědictví; b) podporu adaptivního opětovného využívání budov kulturního dědictví a c) zajištění rovnováhy mezi přístupem ke kulturnímu dědictví s udržitelným kulturním cestovním ruchem a přírodním dědictvím.

S cílem **obnovy měst a regionů prostřednictvím kulturního dědictví** bude první seskupení akcí věnováno rozvoji pragmatických, udržitelných a integrovaných řešení městských a regionálních výzev.

Druhé seskupení akcí povzbudí **inteligentní obnovu a adaptivní opětovné využívání budov kulturního dědictví** a také podpoří sdílení osvědčených postupů a propagaci excelence v této oblasti.

33 Doporučení Komise o digitalizaci kulturního materiálu a jeho dostupnosti on-line a o uchovávání digitálních záznamů z roku 2011 (2011/711/EU).

34 Eurobarometr o kulturním dědictví, 2017.

35 Europeana.eu

Třetí seskupení akcí se zaměří na **zlepšení politik a postupů v oblasti udržitelného kulturního cestovního ruchu** a na podporu postupů a přístupů, které jsou udržitelné, inteligentní a inovativní. Tyto akce budou rovněž propagovat **evropské přírodní dědictví** jako faktor konkurenceschopnosti a udržitelného inkluzivního růstu.

PILÍŘ 3: KULTURNÍ DĚDICTVÍ PRO ODOLNOU EVROPU

Kulturní dědictví je v důsledku četných faktorů křehké a náchylné ke zničení a rozpadu. Prvním jsou přírodní katastrofy a hrozby způsobené lidskou činností (úmyslné a neúmyslné). To zahrnuje změnu klimatu.

Za druhé ohrožují kulturní dědictví také konflikty. Rabování a nedovolené obchodování, které sebou konflikt často přináší, se dnes odehrává v nebyvalém měřítku a někdy může financovat terorismus.

Dalším rizikovým faktorem je konečně nízká kvalita nebo chybná koncepce zásahů do kulturního dědictví.

Ochrana kulturního dědictví není pouze pravomocí členských států; je rovněž odpovědností EU stanovenou v zakládajících smlouvách³⁶. Také v očích veřejnosti nese EU odpovědnost: podle nedávného průzkumu Eurobarometru, který provedla Evropská komise, se 40 % Evropanů domnívá, že by EU měla co nejlépe chránit evropské kulturní dědictví³⁷.

Rámec v této souvislosti zahrnuje tři seskupení akcí zaměřených na: a) boj proti nedovolenému obchodu s kulturními statky; b) zvýšení kvality fyzických zásahů do kulturního dědictví a c) ochranu kulturního dědictví před přírodními katastrofami a změnou klimatu.

Akce pro **boj proti nedovolenému obchodu s kulturními statky** a na ochranu ohroženého kulturního dědictví zahrnují budování kapacity donucovacích orgánů a odborníků na kulturní dědictví s cílem řešit tyto otázky a podporovat výměnu osvědčených postupů v této oblasti.

Druhé seskupení akcí má za cíl **zvýšit kvalitu fyzických zásahů do kulturního dědictví, které provádějí vnitrostátní, regionální a místní orgány**. Tak tomu bude zejména v případě, že jsou tyto zásahy financovány z prostředků EU³⁸ a podporují budování kapacit a přenos znalostí v této oblasti.

V neposlední řadě se s cílem **ochrany kulturního dědictví před přírodními katastrofami a změnou klimatu** vyvíjí soubor opatření zaměřených na výzkum, vývoj a šíření na faktech založených a nákladově efektivních strategií a nástrojů. Ty budou použity k řízení rizik a zlepšení odolnosti evropského kulturního dědictví v případě přírodních katastrof a proti zesilujícím účinkům změny klimatu.

PILÍŘ 4: KULTURNÍ DĚDICTVÍ PRO INOVATIVNÍ EVROPU

Digitální technologie nám nabízí nebyvalé příležitosti ke zlepšení přístupu veřejnosti ke statkům kulturního dědictví a umožňují jejich správu a opakované použití³⁹. Inovativní technologie, jako je virtuální či rozšířená realita, mohou rovněž posílit zážitky lidí s kulturním dědictvím, zatímco digitální nástroje, jako je skenování 3D, hrají významnou úlohu v ochraně a obnově hmotného kulturního dědictví⁴⁰.

36 Ustanovení čl. 3 odst. 3 Smlouvy o EU uvádí, že Unie dbá na zachování a rozvoj evropského kulturního dědictví. Článek 167 SFEU definuje úlohu EU jako povzbuzování spolupráce mezi členskými státy na podporu ochrany kulturního dědictví evropského významu.

37 Zvláštní Eurobarometr o Evropanech a kulturním dědictví (2017).

38 „Zásahem do kulturního dědictví“ je míněna jakákoli akce, která ovlivňuje nebo má potenciál ovlivnit struktury, místa nebo lokality, které jsou předmětem zájmu kulturního dědictví, a způsobí tak fyzickou změnu či pozměnění.

39 Komise v doporučení o digitalizaci kulturního materiálu a jeho dostupnosti on-line a o uchovávání digitálních záznamů z roku 2011 (2011/711/EU).

40 Digital solutions in the field of cultural heritage (Digitální řešení v oblasti kulturního dědictví), 2018. Informativní souhrn od politické učební platformy pro životní prostředí a účinné využívání zdrojů (Policy Learning Platform on Environment and Resource Efficiency). Interreg Europe.

Inovace nejsou pouze technologické, probíhají také v sociální oblasti. Úloha komunit žijících se statky kulturního dědictví se mění. Požaduje se participativnější přístup při ochraně a správě kulturního dědictví⁴¹. Je zapotřebí nových modelů, které zapojí místní komunity, například v oblasti sociální ekonomiky, a širokou škálu zúčastněných stran prostřednictvím otevřených, participativních a inkluzivních procesů⁴².

Pro zajištění dlouhodobé udržitelnosti evropského kulturního dědictví je v neposlední řadě nezbytné, aby znalosti a dovednosti, které jsou základem evropských odborných znalostí v oblasti ochrany a zachování kulturního dědictví, byly převedeny na budoucí generace.

S cílem řešit výše uvedené výzvy zahrnuje rámec tři seskupení akcí zaměřených na: a) využití technologických nástrojů pro inovace v oblasti kulturního dědictví; b) podporu sociálních inovací a c) posílení dovedností v oblasti kulturního dědictví.

V rámci prvního seskupení akcí jsou vyvíjeny **technologické nástroje pro inovace v oblasti kulturního dědictví** pro uchování a správu kulturního dědictví, rozšiřování výzkumu a usnadňování spolupráce v této oblasti.

Druhé seskupení akcí se věnuje **sociálním inovacím** tím, že posiluje úlohu občanské společnosti při správě kulturního dědictví. Tyto akce budou podporovat také další experimentování a vědecké studie o tom, jak činnosti v oblasti kulturního dědictví ovlivňují životní pohodu a zdraví lidí.

Třetí seskupení akcí se věnuje **kompetencím v oblasti kulturního dědictví** a tomu, jak je lze posílit podporou inovací v profesích v oblasti kulturního dědictví.

PILÍŘ 5: KULTURNÍ DĚDICTVÍ PRO SILNĚJŠÍ GLOBÁLNÍ PARTNERSTVÍ

Sdělení Komise z roku 2014 s názvem „Na cestě k integrovanému přístupu ke kulturnímu dědictví pro Evropu“⁴³ popsalo úlohu kulturního dědictví v mezinárodních vztazích a rozvojových politikách. Zdůraznilo závazek EU podporovat spolupráci v oblasti kulturního dědictví a přispět k jeho ochraně ve spolupráci s organizacemi, jako je Rada Evropy a UNESCO.

Během Evropského roku kulturního dědictví byla strategie EU pro mezinárodní kulturní vztahy účinně uvedena do praxe. Tato strategie vychází ze zájmů a potřeb v partnerských zemích a z odborných znalostí Evropy v oblasti zachování kulturního dědictví.

Rámec zahrnuje dvě seskupení akcí na posílení spolupráce v oblasti kulturního dědictví. První seskupení se zaměřuje na zeměpisné oblasti. Druhé seskupení akcí zahrnuje horizontální/globální akce zaměřené na posílení mezinárodní spolupráce v oblasti kulturního dědictví po celém světě v rámci činností EU v oblasti vnějších vztahů.

41 Studie „Participatory governance of cultural heritage“ (Participativní správa kulturního dědictví) (2018): zpráva pracovní skupiny OMK odborníků z členských států.

42 Závěry Rady o participativní správě kulturního dědictví, Úř. věst. C 463, 23.12.2014, a sdělení Komise „Na cestě k integrovanému přístupu ke kulturnímu dědictví pro Evropu“, COM(2014) 477.

43 <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:52014DC0477>

6. ZÁVĚR

Evropský rok kulturního dědictví 2018 znamenal zlom pro stále rostoucí hnutí za kulturní dědictví v Evropě a rovněž potvrdil možnost využít kulturního dědictví k prosazování mírovější, lépe prosperující, inkluzivnější a udržitelnější Evropy.

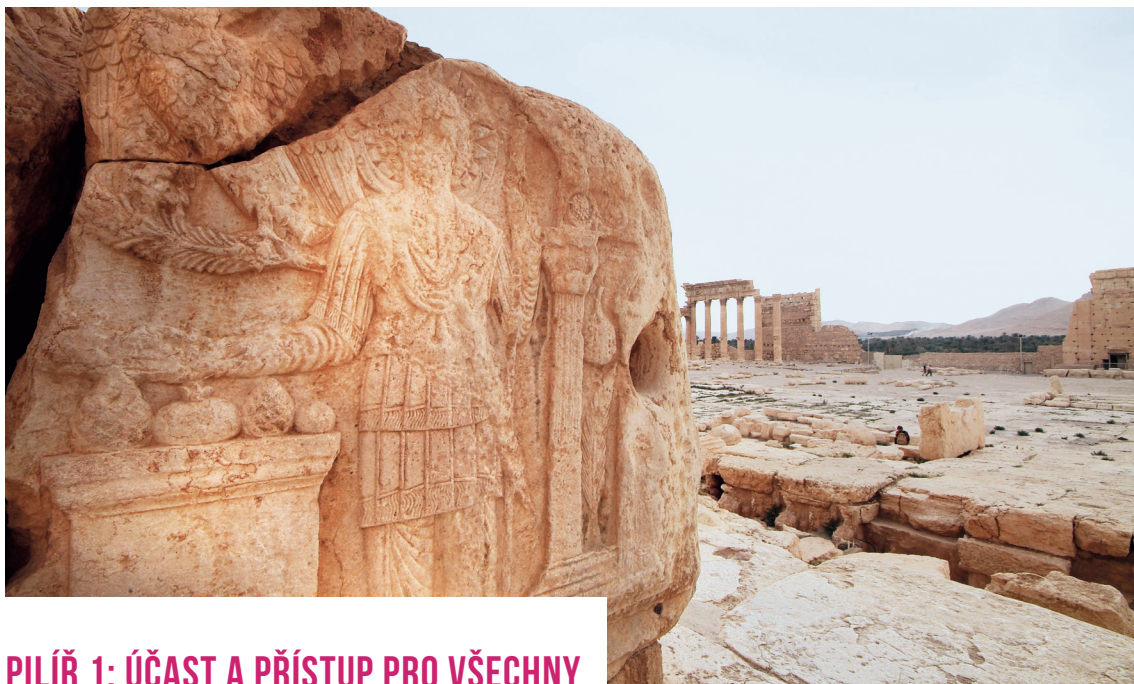
Akce představené v rámci budou zahájeny v letech 2019 a 2020. Určené zásady však lze považovat za stručný nástin dlouhodobější vize správy a ochrany evropského kulturního dědictví. Ty byly inspirovány širokou škálou politických dokumentů, které Evropská komise a Rada přijaly od roku 2014, a jejich platnost se dále testovala po celý Evropský rok kulturního dědictví.

Inspirováno duchem Evropského roku kulturního dědictví a v souladu s přístupem přijatým pro tento rok bude provádění rámce společným úsilím všech zúčastněných stran. I když má Komise při provádění činností uvedených v tomto rámci vedoucí úlohu, její úspěch bude měřen také úrovní zapojení dalších orgánů EU, členských států EU, místních a regionálních orgánů, organizací v oblasti kultury a kulturního dědictví a občanské společnosti.

PŘÍLOHA

PĚT PILÍŘŮ, 14 SESHUPENÍ AKCÍ

PILÍŘ 1: ÚČAST A PŘÍSTUP PRO VŠECHNY

Evropský rok kulturního dědictví inicioval řadu snah o zapojení mladších a starších generací, odborníků a místních společenství do kulturního dědictví a jeho evropského rozměru.

Provedené akce zahrnovaly:

- ▶ zapojení širší veřejnosti prostřednictvím vysoce viditelných a participativních iniciativ. Tak se například 30 milionů lidí zúčastnilo 60 000 akcí zvláštního ročníku Dnů evropského dědictví, které byly věnovány Evropskému roku kulturního dědictví;
- ▶ propagace digitálních prostředků pro rozšíření přístupu ke kulturnímu dědictví. Toho bylo dosaženo ve spolupráci s digitální platformou EU pro kulturní dědictví Europeana. Platforma Europeana uskutečnila řadu informačních aktivit na podporu digitální dostupnosti zdrojů kulturního dědictví, zapojila občany do digitalizovaného dědictví a podporovala využívání a opětovné využívání digitálního obsahu pro vzdělávací účely;
- ▶ Společné výzkumné středisko Evropské komise vyvinulo rovněž online platformu „Story maps“ (Mapy příběhů)¹. Tyto mapy poskytují uživatelům interaktivní a snadno dostupné informace o iniciativách v oblasti kulturního dědictví vedených EU v Evropě. Společné výzkumné středisko kromě toho spustilo dne 7. prosince 2018 bezplatnou aplikaci s otevřeným zdrojovým kódem s názvem „Cultural gems“ (Kulturní drahokamy). Tato aplikace umožňuje obyvatelům a turistům sdílet a objevovat skryté kulturní poklady ve vybraném počtu evropských měst;
- ▶ zvyšování povědomí o kulturním dědictví Evropy a o potřebě jeho ochrany prostřednictvím vzdělávání o kulturním dědictví. Toho bylo dosaženo prostřednictvím široce známých evropských programů jako Erasmus+ a platforma eTwinning, do kterých se zapojuje půl milionu odborníků v oblasti vzdělávání;
- ▶ Vypracování knihy o eTwinningu „Europe's cultural heritage through eTwinning“ (Evropské kulturní dědictví prostřednictvím eTwinningu)². Tato kniha odkrývá různé aspekty kulturního dědictví a nabízí příklady projektů eTwinning, jakož i nápady na související činnosti;

1 <http://eu-commission.maps.arcgis.com/apps/MapJournal/index.html?appid=e3e538d4e4b743c8a6bc7a363fbc2310>

2 <https://www.etwinning.net/eun-files/Online%20-%20eTwinning%20publication%202024.09.2018.pdf>

- ▶ spuštění souboru nástrojů a online hry ve všech jazycích EU s cílem podpořit učitele kteréhokoli předmětu nebo oboru v přenesení kulturního dědictví do učeben³;
- ▶ výzva určená 15 000 mladých Evropanů, aby prostřednictvím pilotní iniciativy DiscoverEU objevovali kulturní dědictví Evropy;
- ▶ bylo vynaloženo úsilí na mobilizaci mladých lidí jakožto dobrovolníků na ochranu dědictví prostřednictvím Evropského sboru solidarity;
- ▶ propagace akcí občanské společnosti s cílem zapojit širší veřejnost, jako jsou iniciativy Civilscape⁴, EFAITH⁵ pracující s dobrovolníky a místními tematickými sdruženími pro kulturní dědictví nebo sdružení Interpret Europe⁶, které zveřejnilo soubor nástrojů pro zapojení občanů do evropského kulturního dědictví⁷;
- ▶ odborná příprava muzejních odborníků o tom, jak podporovat účast na kulturním životě a investovat do dětí a mladých lidí prostřednictvím Sítě organizací evropských muzeí (NEMO⁸);
- ▶ podpora součinnosti mezi kulturním dědictvím a soudobou tvorbou prostřednictvím specializované výzvy k předkládání projektů v rámci programu Kreativní Evropa a iniciativ kulturních subjektů, jako je například iniciativa subjektů Pearle*, European Theater Convention a Opera Europe nazvaná „On Stage 2018“ (Na scéně v roce 2018)⁹;
- ▶ podpora vazeb mezi kulturním a přírodním dědictvím při mnoha příležitostech jako Den otevřených dveří v EU, Den sítě Natura 2000¹⁰ a prostřednictvím sociálních médií;
- ▶ podpora rozvoje klíčových schopností pro celoživotní učení, které jsou důležité pro kulturní dědictví. Patří mezi ně multijazyčnost, porozumění sdíleným hodnotám, pojetí identity a schopnost vyjadřovat se prostřednictvím řady kulturních médií. To bude pokračovat v návaznosti na doporučení o klíčových kompetencích pro celoživotní učení z roku 2018¹¹.

NOVÉ AKCE V RÁMCÍ PILÍŘE

Rámec předpokládá pokračování a rozšiřování těchto iniciativ, jakož i vývoj tří nových seskupení akcí: a) zapojení širší veřejnosti, a to i prostřednictvím digitálních prostředků; b) zapojení dětí ve školním věku a posílení postavení mladých lidí; c) odstranění překážek v přístupu.

SESKUPENÍ AKCÍ 1:

Zapojení širší veřejnosti, a to i prostřednictvím digitálních prostředků

Posílí se viditelnost a dopad tří symbolických iniciativ EU v oblasti kulturního dědictví: **označení „Evropské dědictví“, dnů evropského dědictví a ceny Europa Nostra.**

EU poskytuje označení „Evropské dědictví“ místům, která hrají symbolickou úlohu v evropské historii, kultuře nebo v rozvoji evropské integrace. Všechny 38 stávajících lokalit představuje konkrétní příklady evropských hodnot

³ https://europa.eu/teachers-corner/sites/teacherscorner/files/files/eych-2018-toolkit-teachers_en.pdf

⁴ <https://civilscape.eu/en/about/>

⁵ <http://e-faith.org/>

⁶ <http://www.interpret-europe.net/feet/home/>

⁷ http://www.interpret-europe.net/fileadmin/Documents/publications/ie_engaging_citizens_with_europes_cultural_heritage_co.pdf

⁸ <https://www.ne-mo.org/about-us.html>

⁹ <https://www.pearle.eu/activity/on-stage-2018>

¹⁰ http://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/EUnatura2000day/index_en.htm

¹¹ Doporučení Rady ze dne 22. května 2018 o klíčových kompetencích pro celoživotní učení, Úř. věst. C 189, 4.6.2018.

a identity, které jsou přímo vysvětleny občanům a jsou tedy hmatatelné. Od roku 2019 poskytne Evropská komise prostřednictvím speciální akce programu Kreativní Evropa financování k tomu, aby zvýšila viditelnost a dopad označení. Grant podpoří rovněž společné projekty a vytváření sítí mezi místy s označením „Evropské dědictví“.

Dny evropského dědictví jsou společnou iniciativou EU a Rady Evropy, která poskytuje přístup k tisícům zřídka otevřených míst a zvláštních událostí. Během Evropského roku kulturního dědictví zdvojnásobila EU rozpočet programu a zahájila dvě pilotní iniciativy: European Heritage Makers Week (Týden tvůrců evropského dědictví) a Call for European Heritage Stories (Hledání příběhů evropského dědictví). Obě usilovaly o spolupráci s místními komunitami. Od roku 2019 bude Evropská komise pokračovat ve financování těchto iniciativ, aby zajistila, že se vyvinou do každoročních činností a podpoří širší zapojení. Evropská komise navíc plánuje revizi programu v roce 2020 s cílem dále zdůraznit jeho evropský rozměr.

Od roku 2019 bude Evropská komise podporovat spolupráci mezi iniciativami zaměřenými na kulturní dědictví na evropské úrovni, které oslavují osvědčené postupy a vynikající výsledky související s ochranou, správou a výzkumem dědictví, vzděláváním a komunikací o něm. Ty zahrnují dny evropského dědictví, označení „Evropské dědictví“ a Cenu EU za kulturní dědictví / cenu Europa Nostra. Tam, kde je to vhodné, budou dále využívány součinnosti s makroregionálními fóry a rovněž platformy a sítě pro spolupráci.

Bude se rovněž podporovat potenciál digitálního přístupu ke kulturnímu dědictví. Odhaduje se, že v současné době je digitalizováno 10 % našeho kulturního dědictví a ještě méně je k dispozici online. V zájmu řešení tohoto problému bude Evropská komise pracovat na dalším posilování platformy **Europeana**¹² v souladu s novou strategií pro iniciativu Europeana¹³, aby podpořila instituce kulturního dědictví při zpřístupňování vysoce kvalitních materiálů kulturního dědictví v digitálním věku a směřovala je k němu. Platforma Europeana bude rovněž pokračovat v provádění tematických kampaní zaměřených na společná evropská témata¹⁴ s cílem inspirovat občany k účasti a zapojení se do společného evropského dědictví.

Navíc bude Evropská komise od roku 2019 nadále **zpřístupňovat filmové dědictví** prostřednictvím složky MEDIA programu Kreativní Evropa. Kromě toho bude prostřednictvím meziodvětvové složky programu MEDIA od posledního trimestru roku 2018 a v průběhu roku 2019 podporován zvláštní projekt zahrnující obnovu a digitalizaci řady klasických evropských filmů a organizaci promítání v kinech a v prostorách zvláštní architektonické a kulturně-historické hodnoty.

V neposlední řadě bude Evropská komise podporovat kulturní dědictví jako klíčový faktor pro účast občanů a nástroj sdílených hodnot, jako je dialog a rozmanitost. Od roku 2019 bude Evropská komise pokračovat ve financování **projektů v oblasti kulturního dědictví vycházející z dola, a to prostřednictvím dvou programů: Kreativní Evropa a Evropa pro občany**. Kreativní Evropa finančně podporuje kulturní a tvůrčí odvětví v Evropě, kdežto Evropa pro občany podporuje iniciativy, které sbližují Evropany, aby se zabývali otázkami společného zájmu, zvyšovali své povědomí o základních hodnotách a v konečném důsledku své zapojení do EU.

SESKUPENÍ AKCÍ 2:

**Zapojení dětí ve školním věku
a posílení postavení mladých lidí**

Zvyšování povědomí o významu a hodnotě evropského kulturního dědictví mezi mladými lidmi je předpokladem pro to, abychom zajistili budoucí udržitelnost našeho kulturního dědictví.

Během Evropského roku kulturního dědictví podpořila Evropská komise vzdělávání o kulturním dědictví ve školách prostřednictvím programu „eTwinning“. V roce 2019 zmapuje **společný projekt EU-UNESCO** financovaný v rámci programu Kreativní Evropa nástroje pro vzdělávání v oblasti kulturního dědictví ve školách se zaměřením na nehmotné dědictví. Uskuteční se ve všech členských státech EU a poskytne pokyny a nástroje k začlenění

12 Platforma Europeana v současné době poskytuje on-line přístup k více než 58 milionům kulturních položek pocházejícím z více než 3 700 institucí evropského dědictví.

13 Zpráva Komise o hodnocení Europeany a budoucím vývoji, COM(2018) 612.

14 Např. kampaň o migraci v rámci Europeany.

ochrany nemotného kulturního dědictví do školních osnov a mimoškolních aktivit. V provádění pilotních činností souvisejících s nemotným kulturním dědictvím bude rovněž vyškolená skupina až osmi školních týmů.

Další spolupráci se školami bude provádět rovněž **Europeana**. Od roku 2019 bude Europeana s financováním z Nástroje pro propojení Evropy rozvíjet partnerství s ministerstvy školství v členských státech a s celoevropskými vzdělávacími sítěmi (EU Schoolnet, Euroclio, eTwinning) s cílem přinést do škol digitální kulturní obsah.

Mladí lidé budou kromě toho mobilizováni v činnostech v oblasti kulturního dědictví v rámci stěžejních iniciativ EU, jako je **Evropský sbor solidarity a DiscoverEU**. Evropský sbor solidarity nabízí mladým lidem příležitost vykonávat dobrovolnickou činnost nebo pracovat v projektech, které jsou prospěšné pro komunity a lidi v celé Evropě. Během Evropského roku kulturního dědictví podporovali mladí lidé odborníky v konzervačních pracích a využili odborné přípravy v institucích pro kulturní dědictví. Od roku 2019 bude Evropská komise nadále podporovat Evropský sbor solidarity jakožto platformu, v rámci které mohou být mobilizováni mladí dobrovolníci ve prospěch evropského kulturního dědictví.

V roce 2018 byla příležitostí k objevování kulturního dědictví Evropy nová pilotní akce DiscoverEU nabízená mladým lidem ve věku 18 let. Přibližně 15 000 mladých Evropanů byl udělen a předán pas na návštěvu alespoň jednoho dalšího členského státu EU, a to převážně vlakem, aby prozkoumali rozmanitost evropského dědictví a účastnili se některých akcí souvisejících s Evropským rokem kulturního dědictví. Evropská komise zajistí pokračování a rozvoj této iniciativy.

V neposlední řadě bude v rámci programu Erasmus+ pokračovat podpora kulturního dědictví ve vzdělávání a tradičních sportech a hrách jako formy nemotného dědictví.

Program Erasmus+ nabízí mladým lidem příležitost zabývat se různými kulturami a jazyky prostřednictvím dob studia a odborné přípravy v zahraničí a prostřednictvím projektů strategického partnerství. V ročním pracovním programu Erasmus+ na rok 2018 bylo jako uznání významu Evropského roku kulturního dědictví jako priorita pro všechna strategická partnerství zahrnuto kulturní dědictví. Kulturní dědictví bylo klíčovým tématem akcí jako eTwinning – komunita učitelů ve školách v celé Evropě – a portál School Education Gateway. Prostřednictvím programu Erasmus+ bude Evropská komise i nadále financovat mezikulturní výměny mezi studenty a podporovat jejich účast na dobrovolnické činnosti a vzdělávacích projektech v oblasti kulturního dědictví. Podpora tradičních sportů a her bude i nadále prioritou malých a kolaborativních partnerství kapitoly sport programu Erasmus+.

SESKUPENÍ AKCÍ 3:

Odstraňování překážek

Tato oblast činnosti se zaměří na obtížně přístupné cílové skupiny, které se nepodílejí na činnostech souvisejících s kulturním dědictvím. Lidé se často nezabývají kulturním dědictvím v důsledku faktorů, jako je izolace, chudoba a vyloučení ze vzdělávání.

Počátkem roku 2019 zahájí Evropská komise projekt nazvaný **#WeareEuropeForCulture**. Cílem tohoto projektu je oslovit mladší a starší osoby, které nereagují na kulturní dědictví. V rámci projektu budou financovány jednorázové výstavy na veřejných prostranstvích, které budou upozorňovat na osobní příběhy a předměty, které mají vazbu na kulturní dědictví. Tyto jednorázové výstavy se budou konat v 7–10 členských státech a výsledky budou šířeny prostřednictvím workshopů a komunikačních aktivit.

Evropská komise a evropská města budou kromě toho prostřednictvím ceny **EU Access City Award** nadále podporovat způsoby, jak osobám se zdravotním postižením usnadnit poznávání kulturního dědictví na rovnoprávném základě s ostatními. Touto cenou jsou odměňována evropská města, která vynaložila mimořádné úsilí na to, aby se stala přístupnějšími a inkluzivnějšími pro osoby se zdravotním postižením. Během Evropského roku kulturního dědictví vydala Evropská komise zvláštní cenu za „dostupnost kulturního dědictví“. Od vydání ceny za rok 2020 bude Evropská komise každoročně udělovat zvláštní uznání¹⁵.

15 S výhradou kvality obdržených žádostí.

PILÍŘ 2: INTELIGENTNÍ ŘEŠENÍ PRO SOUDRŽNOU A UDRŽITELNOU BUDOUCNOST

Evropská komise a partnerské organizace provedly v průběhu Evropského roku kulturního dědictví řadu opatření k začlenění kulturního dědictví do politik v oblasti životního prostředí, architektury a územního plánování. Jedním z příkladů byl podpora transformace evropského průmyslového, náboženského a vojenského dědictví pro nová použití.

Evropský rok kulturního dědictví podpořil významnou výměnu znalostí a zkušeností mezi zúčastněnými stranami (mj. mezi architekty a místními/regionálními orgány) a sítěmi v oblasti náboženského, průmyslového a vojenského dědictví. Během těchto výměn vyšlo najevo, že tento přístup k udržitelnosti může účinně fungovat i v případech jiných budov, které jsou opuštěné nebo nedostatečně využívány: bývalé školy, nemocnice, nádraží, opuštěná kina, divadla, hotely, kanceláře, bývalé veřejné bydlení a „vesnice duchů“.

Evropský rok kulturního dědictví zdůraznil příspěvek udržitelného kulturního cestovního ruchu k rozvoji měst a regionů. Byla to též příležitost prozkoumat, jak vyvážit udržitelnost kulturního dědictví s přínosy cestovního ruchu, a to nejen z ekonomického hlediska, ale také pro dobré životní podmínky místních komunit.

Provedené akce zahrnovaly:

- ▶ výměnu osvědčených postupů a vzájemné učení o adaptivním opětovném využívání náboženského, vojenského a průmyslového dědictví;
- ▶ podporu kulturního dědictví prostřednictvím projektů pro obnovu a udržitelný rozvoj měst a venkova financovaných EU (evropské strukturální fondy a Fond soudržnosti, URBACT, Erasmus+ a Horizont 2020);
- ▶ určení a šíření osvědčených postupů při využívání investic z Evropského fondu pro regionální rozvoj, včetně programů Interreg, za účelem lepší ochrany, opětovného použití, zlepšení a propagace kulturního dědictví¹⁶;
- ▶ zkoumání a podpora vazeb mezi kulturním a přírodním dědictvím, zejména s oblastmi ochrany přírody v rámci evropské sítě Natura 2000¹⁷;

16 Elektronická kniha „Connecting Cultures, Connected Citizens“ (Propojování kultur, propojení občané) <http://www.interact-eu.net/library#1843-e-book-connecting-cultures-connected-citizens>

17 http://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/pdf/case_study_natura2000_cultural_heritage.pdf

- ▶ propagace vysoce viditelných participativních akcí prováděných subjekty občanské společnosti, jako je iniciativa „Torch“¹⁸, taneční akce „Work it out“¹⁹, „Europe's Private Heritage Week“ (Evropský týden soukromého dědictví)²⁰ a „European Fortress Day(s)“ (Den/dny evropských pevností)²¹;
- ▶ Propagace kulturních tras Rady Evropy a dalších iniciativ v oblasti udržitelného cestovního ruchu vyvinutých EU, jako jsou ceny Evropská turistická destinace nejvyšší kvality (EDEN) a Evropské hlavní město inteligentního cestovního ruchu;
- ▶ vypracování politických doporučení²² pro udržitelný kulturní cestovní ruch spolu s novou definicí udržitelného kulturního cestovního ruchu;
- ▶ zveřejnění „Barcelonského prohlášení“²³ s cílem zlepšit udržitelnost a konkurenceschopnost sociálních a kulturních dopadů cestovního ruchu v Evropě;

NOVÉ AKCE V RÁMCI PILÍŘE

Rámec stanoví způsoby, jak v těchto iniciativách pokračovat a rozšiřovat je a jak provádět tři seskupení akcí pro a) obnovu měst a regionů prostřednictvím kulturního dědictví; b) podporu adaptivního opětovného využívání budov kulturního dědictví; c) zajištění rovnováhy mezi kulturním dědictvím s udržitelným kulturním cestovním ruchem a přírodním dědictvím.

SESKUPENÍ AKCÍ 4:

**Obnova měst a regionů
prostřednictvím kulturního dědictví**

Nová evropská agenda pro kulturu, kterou Evropská komise přijala v květnu 2018, uznává, že města a regiony v celé EU stojí v čele rozvoje založeného na kultuře, jak o tom svědčí úspěch projektu „Evropská hlavní města kultury“. V důsledku toho jsou tato městská centra přirozenými partnery pro experimentování, předvídání trendů a zkoumání modelů sociálních a ekonomických inovací.

V roce 2019 zahájí Evropská komise **společný projekt s Organizací pro hospodářskou spolupráci a rozvoj**. Cílem tohoto projektu bude vybavit místní orgány a zúčastněné subjekty nástroji potřebnými k maximalizaci dopadu kultury, kreativity a kulturního dědictví na místní rozvoj.

Kromě toho budou v roce 2019 v rámci programu spolupráce Evropské sítě územního plánování (ESPON) 2020, který je spolufinancován z Evropského fondu pro regionální rozvoj, poskytnuty **empirické důkazy o dopadu hmotného kulturního dědictví na nejdůležitější hospodářská odvětví v 10 vybraných zemích a regionech**²⁴. Ve studii se bude v roce 2019 pokračovat s cílem navrhnout celoevropskou metodiku a územní analýzu dopadu

18 Zahájena subjektem Future for Religious Heritage (Budoucnost náboženského dědictví) za účelem shromažďování osobních vzpomínek týkajících se náboženského dědictví. Viz <https://www.frh-europe.org/projects/frh-torch/>

19 Zahájena subjektem European Route of Industrial Heritage (Evropská trasa průmyslového dědictví) na oslavu průmyslové kultury dne 1. května 2018. Akce se bude opakovat v roce 2019. Viz <https://www.erih.net/eych-2018/erih-dance-event-work-it-out/>

20 <http://www.europeanhistorichouses.eu/eych-2018/european-private-heritage-week/>

21 <https://forten.nl/european-fortress-day/>

22 Pracovní skupina Sustainable Cultural Tourism Open Method of Coordination (Otevřená metoda koordinace udržitelného kulturního cestovního ruchu).

23 Iniciovala agentura NECSTouR ve spolupráci s Evropskou komisí cestovního ruchu, Europa Nostra, sítí European Cultural Tourism (Evropský kulturní cestovní ruch), s podporou Evropské aliance pro kulturní dědictví (European Heritage Alliance) 3.3.

24 Cílená analýza ESPON „The Material Cultural Heritage as a Strategic Territorial Development Resource: Mapping Impacts through a Set of Common European Socio-economic Indicators“ (Hmotné kulturní dědictví jako zdroj strategického územního rozvoje: Mapování dopadů pomocí souboru společných evropských socioekonomických ukazatelů).

kulturního dědictví na společnost, včetně kvality života²⁵. Cílem je vybudovat důkazy a poznatky o tom, jak přítomnost kulturních statků a souvisejících investic přispívá k rozvoji regionu, venkova a měst a ke zlepšení územní soudržnosti.

Evropská komise v roce 2019 kromě toho rovněž zveřejní druhé vydání monitoru kulturních a kreativních měst²⁶, nového nástroje pro referenční srovnávání a monitorování, jehož cílem je usnadnit procesy vzájemného učení mezi partnerskými městy založené na podobném počtu obyvatel, příjmu a zaměstnanosti. Monitor umožňuje městům porovnávat se a vzájemně se učit z aspektů, jako jsou spokojenost občanů s místními kulturními zařízeními, přítomnost kulturních památek a kulturních zařízení a také jejich schopnost přilákat cílové skupiny (např. návštěvníci muzea, přenocování turistů) a vytvářet pracovní místa.

Soustředění se na kulturní dědictví v rámci **městské agendy EU** bude přirozeně součástí tohoto seskupení akcí. Městská agenda je víceúrovňovou pracovní metodou, která podporuje spolupráci mezi různými zúčastněnými stranami s cílem identifikovat a řešit městské výzvy. V roce 2019 začne nové partnerství v oblasti kultury a kulturního dědictví. Sdruží členské státy, městské orgány, regiony, konsorcia měst, Evropskou komisi a další zúčastněné strany. Jeho cílem je vypracovat dobrovolný akční plán pro klíčové otázky týkající se kultury a dědictví v evropských městech a návrhy na zlepšení v oblasti regulace, financování a sdílení znalostí.

Iniciativa Interreg a makroregionální strategie budou nadále podporovat kulturní dědictví, a to i prostřednictvím makroregionálních platforem a sítí spolupráce.

Součástí tohoto seskupení akcí je rovněž program **URBACT**, program EU na podporu měst pro vývoj pragmatických, udržitelných a integrovaných řešení problémů měst. Několik projektů URBACT umožnilo sítím měst během Evropského roku kulturního dědictví výměnu a šíření osvědčených postupů v různých oblastech. Jeden takový příklad zahrnoval opětovné využití vojenských a opuštěných prostor dědictví pro udržitelnou obnovu měst. V lednu 2019 Evropská komise vyzve k předkládání žádostí o nové sítě, které se budou chtít zabývat tématy týkajícími se kulturního dědictví.

Evropská komise zahájí prostřednictvím programu Horizont 2020 výzvu k financování **inovačních akcí v oblasti strategií a řešení pro města**. S celkovým rozpočtem ve výši 25 milionů EUR je cílem znovu aktivovat a obnovit historické městské oblasti a kulturní krajiny. Výzva bude zveřejněna do konce roku 2018, aby vybrané projekty mohly v roce 2019 a následujících letech přispět k podpoře inovací pro adaptivní opětovné využití statků kulturního dědictví a využití jejich potenciálu.

SESKUPENÍ AKCÍ 5:

Podpora adaptivního opětovného využívání budov kulturního dědictví

Inteligentní obnova a adaptivní opětovné využívání nevyužitých budov kulturního dědictví mohou městům a regionům přinést hospodářskou a sociální dynamiku a zároveň omezit neudržitelný růst měst.

Během Evropského roku kulturního dědictví spolupracovaly sítě financované EU, Evropská komise a další příslušné zúčastněné strany s cílem sdílet zkušenosti, diskutovat o výzvách a určit zásady kvality opětovného použití kulturního dědictví. Na konci roku 2018 bylo dne 23. listopadu zúčastněnými stranami v Leeuwardenu přijato prohlášení „Adaptive re-use of the built heritage: Preserving and enhancing the values of our built heritage for future generations“ (Adaptivní opětovné použití nemovitého kulturního dědictví: Zachování a posílení hodnot našeho nemovitého kulturního dědictví pro budoucí generace)²⁷ jako odkaz iniciativy Evropského roku kulturního dědictví „Heritage in Transition“ (Kulturní dědictví v procesu transformace). Dokument zdůrazňuje možné přínosy adaptabilního opětovného použití a uvádí řadu zásad kvality, které

25 Studie ESPON „Cultural Heritage as a Source of Societal Well-being in European Regions“ (Kulturní dědictví jakožto zdroj společenské pohody v evropských regionech). Viz předběžné oznámení zde: <https://ted.europa.eu/TED/notice/udl?uri=TED:NOTICE:465178-2018:TEXT:EN:HTML>

26 Vydání zprávy monitoru kulturních a kreativních měst z roku 2017 je k dispozici na adrese: <https://composite-indicators.jrc.ec.europa.eu/cultural-creative-cities-monitor/>

27 https://www.ace-cae.eu/fileadmin/New_Upload/5_Policies/2018/LEEWARDEN_DECLARATION_FINAL_EN.pdf

uvádí hodnoty kulturního dědictví do souladu se současnou architekturou. V roce 2019 Evropská komise zveřejní prohlášení z Leeuwardenu a podpoří jeho provádění mezi příslušnými orgány a zúčastněnými stranami.

Na základě těchto zjištění bude Evropská komise prostřednictvím svého programu Kreativní Evropa v letech 2019–2020 podporovat **vzájemné učení pro místní, regionální a vnitrostátní tvůrce politik týkajících se opětovného využití budov kulturního dědictví**. Studijní návštěvy a výměny umožní vyhodnotit stávající osvědčené postupy opětovného využívání historických budov v Evropě a zajistit přenos znalostí mezi tvůrci politik.

Od roku 2019 bude navíc zřízena pracovní skupina s podporou programu Horizont 2020, která bude poskytovat odborné znalosti a poradenství v oblasti **financování a řízení opětovného využívání nemovitého kulturního dědictví ve městech v souladu s modely oběhového hospodářství**. Členové pracovní skupiny zahrnují několik výzkumných a inovačních projektů financovaných z prostředků EU, agentury OSN, mezinárodní finanční agentury a příslušné zúčastněné strany v oblasti kulturního dědictví, udržitelné obnovy měst a oběhového hospodářství.

SESKUPENÍ AKCÍ 6:

Zajištění rovnováhy kulturního dědictví s udržitelným kulturním cestovním ruchem a posílení součinnosti mezi přírodním a kulturním dědictvím

Není-li počet návštěvníků řízen nebo organizován vyváženým způsobem, může to představovat riziko pro místa kulturního dědictví, místní společenství a okolní prostředí.

V průběhu Evropského roku kulturního dědictví byl zjištěn nedostatek celoevropského přehledu o stávající znalostní základně, pokud jde o nadměrný cestovní ruch. Evropská komise bude s podporou programu Kreativní Evropa v roce 2019 provádět **výzkum a studie o kapacitě citlivých míst**, včetně postupů v oblasti nehmotného kulturního dědictví.

V roce 2019 Evropská komise rovněž zahájí prostřednictvím programu Horizont 2020 výzvu k předkládání návrhů na financování **projektů, které posoudí, jak přítomnost, rozvoj, úpadek nebo neexistence kulturního cestovního ruchu ovlivnily rozvoj evropských regionů a městských oblastí**. Kde je to vhodné, bude kladen důraz na využívání evropských fondů. Cílem akce je určit osvědčené politiky a postupy v oblasti kulturního cestovního ruchu a poskytnout pro tento účel strategické pokyny týkající se účinného využívání evropských strukturálních a investičních fondů.

Kromě toho bude Evropská komise s podporou programu COSME podporovat **udržitelný cestovní ruch v evropských turistických destinacích nejvyšší kvality**²⁸. Evropské turistické destinace nejvyšší kvality je iniciativa EU, která odměňuje destinace za jejich úsilí při rozvoji modelů cestovního ruchu, které zajišťují sociální, kulturní, hospodářskou a environmentální udržitelnost. V průběhu Evropského roku kulturního dědictví označila Evropská komise 19 málo známých destinací, které vykazují vynikající výsledky při rozvíjení nabídky v oblasti cestovního ruchu založené na kulturním dědictví. V období 2018–2019 se v rámci programu COSME, evropského programu pro malé a střední podniky, předpokládají granty *ad hoc* na podporu všech 158 evropských destinací nejvyšší kvality vybraných od roku 2007.

Evropské hlavní město inteligentního cestovního ruchu je nová iniciativa EU, která odměňuje inovativní a inteligentní cestovní ruch v evropských městech²⁹. Inteligentní cestovní ruch reaguje na nové výzvy a požadavky v rychle se měnícím odvětví, mimo jiné pokud jde o přístupnost, udržitelnost a zhodnocení kulturních statků včetně kulturního dědictví. Evropská komise zahájila první vydání v roce 2018 a dvě města budou mít titul Evropské hlavní město inteligentního cestovního ruchu 2019, zatímco čtyři další města získají ocenění ve čtyřech kategoriích soutěže (digitalizace, dostupnost, udržitelnost, tvořivost a kulturní dědictví). Druhé kolo výběru se plánuje na projekt „Evropská hlavní města inteligentního cestovního ruchu“ v roce 2020.

²⁸ https://ec.europa.eu/growth/tools-databases/eden/about/themes_en#y2017

²⁹ <https://smarttourismcapital.eu/> Iniciativa je založena na návrhu Evropského parlamentu, který zajistil její financování na období 2018–2019 prostřednictvím přípravné akce, a je prováděna Evropskou komisí.

Cílem této iniciativy je poskytnout platformu pro spolupráci a výměnu osvědčených postupů v oblasti inteligentního cestovního ruchu mezi evropskými městy.

„World Heritage Journeys in the EU“ (Cesta za světovým kulturním dědictvím v EU) je iniciativa EU prováděná Evropskou komisí ve spolupráci s organizací UNESCO v rámci přípravné akce navržené Evropským parlamentem. Jeho cílem je rozvíjet a podporovat čtyři tematické transevropské kulturní trasy spojující 34 ikonických a méně známých památek světového dědictví UNESCO v 19 evropských zemích³⁰. Projekt rovněž zlepší správu čtyř transevropských cest tím, že umožní řídicím orgánům v oblasti dědictví a místa určení, aby spolupracovaly s místními komunitami na rozvoji sdílených cílů a odpovědností za provádění strategií v oblasti marketingu a propagace.

Evropská komise bude kromě toho s podporou programu COSME podporovat součinnost mezi odvětvím cestovního ruchu a kulturními a kreativními odvětvími. V letech 2017 a 2018 byly zahájeny dvě výzvy k předkládání návrhů na součinnost mezi cestovním ruchem a kulturními a tvůrčími odvětvími. Šest projektů³¹ udělených v rámci první výzvy k předkládání návrhů bude rozvíjet a podporovat nadnárodní produkty cestovního ruchu, jako jsou trasy, itineráře, nabídky v oblasti cestovního ruchu, které se konkrétně týkají evropského kulturního dědictví, se zvláštním zaměřením na využívání technologií souvisejících s kulturními a tvůrčími odvětvími na podporu těchto produktů cestovního ruchu a na zlepšení zkušeností návštěvníků. Sedm projektů v rámci druhé výzvy k předkládání návrhů³² navíc povede k vytvoření nabídky cestovního ruchu s využitím tvůrčího potenciálu kulturních a tvůrčích odvětví a bude rozvíjet inovativní služby a produkty s cílem zlepšit stávající nebo rozvíjet nové zkušenosti v oblasti cestovního ruchu. Provádění vybraných projektů bude probíhat do roku 2021.

Evropská komise bude v roce 2019 prostřednictvím Evropského námořního a rybářského fondu i nadále podporovat vyhledávání památek kulturního dědictví pod vodou za účelem jejich průzkumu, konzervace, ochrany a zhodnocení. Bude rovněž nadále podporovat strategie komunitně vedeného místního rozvoje založené na přístupu zdola nahoru s místními komunitami, které určují a propagují projekty podporující udržitelnost kulturního dědictví.³³ Evropská námořní síť pro pozorování a sběr dat (EMODnet) bude nadále shromažďovat, sladit a zpřístupňovat údaje a vrstvy digitálních map o podmořském kulturním dědictví.

Konečně v zájmu posílení součinnosti mezi přírodním a kulturním dědictvím zveřejní Evropská komise v roce 2019 **zprávu o součinnosti a integrovaném řízení přírodního a kulturního dědictví v rámci sítě Natura 2000**³⁴ se zaměřením na udržitelný cestovní ruch. Komise rovněž prozkoumá možnost vytvořit **cenový evropského dědictví za přírodní dědictví v úzké spolupráci s cenou Natura 2000**³⁵ nebo v rámci jiných existujících cen. Cena sítě Natura 2000 uznává vynikající úroveň správy lokalit sítě Natura 2000 – celounijní ekologické sítě oblastí ochrany přírody. Během Evropského roku kulturního dědictví podpořila cena propagaci evropského přírodního dědictví a uznání úzkých vazeb mezi přírodními a kulturními statky.

Venkovské oblasti představují v neposlední řadě vynikající příklady kulturního a přírodního dědictví, které je nejen třeba zachovat, ale také propagovat jako faktor konkurenceschopnosti a udržitelného a inkluzivního růstu. Výzkumný projekt RURITAGE³⁶ programu Horizont 2020 vyvine v průběhu příštích čtyř let **nové paradigma pro obnovu venkova vedenou kulturním dědictvím s cílem přeměnit venkovské oblasti v demonstrační laboratoře udržitelného rozvoje**, a to posílením jejich jedinečného potenciálu v oblasti kulturního a přírodního dědictví.

30 V průběhu roku 2019 bude propagována digitální platforma vstřícná ke spotřebitelům (<http://visitEUWorldHeritage.com>) vytvořená s časopisem National Geographic a dostupná v angličtině, francouzštině a čínštině, zejména na vzdálených trzích (např. Čína a Severní Amerika).

31 <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/29223>

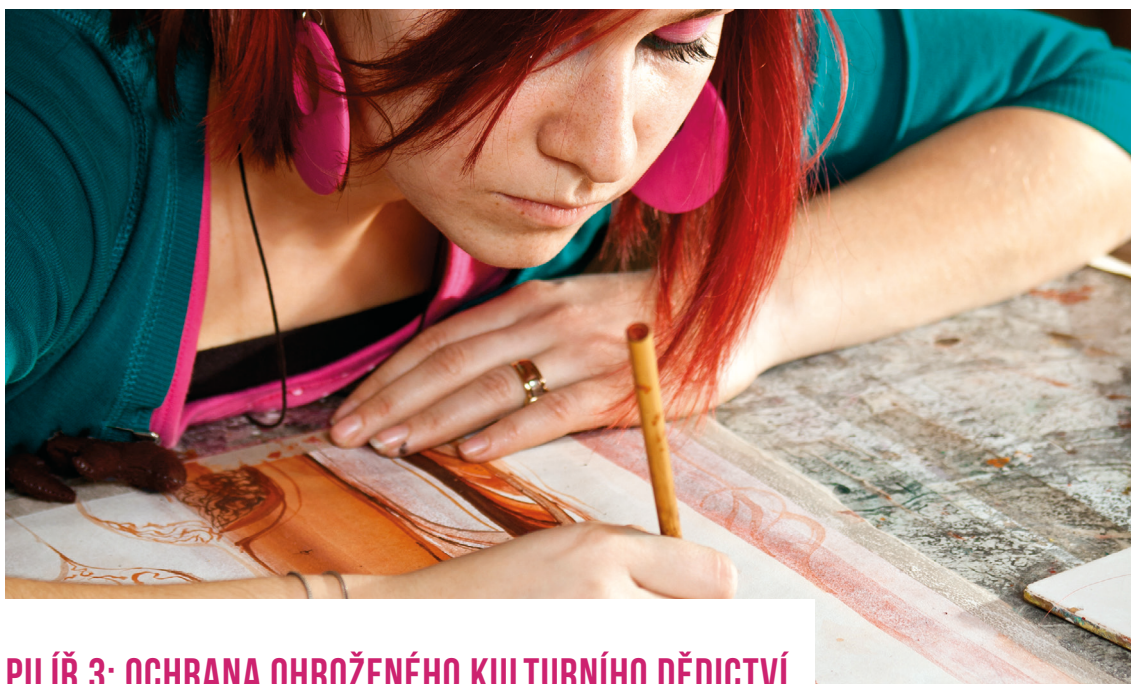
32 https://ec.europa.eu/growth/content/support-transnational-thematic-tourism-linked-cultural-and-creative-industries_en

33 Některé příklady projektů jsou k dispozici na síti FARNET (síť rybářských oblastí). https://webgate.ec.europa.eu/fpfis/cms/farnet2/about/at-a-glance/farnet_en

34 Rozvíjeno v rámci akce 14 akčního plánu pro přírodu, lidi a hospodářství http://ec.europa.eu/environment/nature/legislation/fitness_check/action_plan/index_en.htm

35 http://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/awards/index_en.htm

36 <https://en.unesco.org/ruritage>

PILÍŘ 3: OCHRANA OHROŽENÉHO KULTURNÍHO DĚDICTVÍ

Evropský rok kulturního dědictví zahájil rozsáhlou mobilizaci s cílem zlepšit ochranu kulturního dědictví na evropské úrovni. Od vývoje zásad kvality pro zásahy do kulturního dědictví po posilování spolupráce v oblasti řízení rizik³⁷ a boj proti nedovolenému obchodování je konečným cílem posílit ochranu a odolnost evropského kulturního dědictví.

Provedené akce zahrnovaly:

- ▶ určení a sdílení osvědčených postupů pro řízení rizik katastrof, které stanoví první zmapování strategií a nástrojů na úrovni EU s názvem „Study on Safeguarding Cultural heritage from Natural and Man-Made Disasters“ (Studie o zachování kulturního dědictví v případě přírodních katastrof a katastrof způsobených člověkem), přispívá k provádění sendajského rámce pro snižování rizika katastrof, který připraví půdu pro lepší spolupráci mezi členskými státy³⁸;
- ▶ podporu projektů pro výzkum a budování kapacit s cílem zlepšit pochopení rizik katastrof pro kulturní dědictví, mimo jiné prostřednictvím shromažďování údajů o ztrátách z katastrof³⁹ a lepších podkladů, a dále zkoumat dopad přírodní katastrofy na kulturní dědictví a posílit preventivní opatření;
- ▶ výzkum v oblasti nedovoleného obchodu s kulturními statky a využívání dostupných technologií k boji proti němu; přispění k hlubšímu pochopení této trestné činnosti a způsobů jejího omezování;
- ▶ posílení schopnosti místních orgánů vyšetřovat trestné činy související s dědictvím a ve spolupráci s organizací UNESCO zvyšovat povědomí evropského trhu s uměním o důsledcích nezákonného obchodování;
- ▶ mobilizace kulturního dědictví a historických chráněných oblastí pro opatření v oblasti klimatu na podporu Pařížské dohody u příležitosti mobilizace kulturního dědictví. To bylo organizováno pro Světový summit o změně klimatu 2018 ve spolupráci s ICOMOS⁴⁰;

37 Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1313/2013/EU ze dne 17. prosince 2013 o mechanismu civilní ochrany Unie.

38 <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/8fe9ea60-4cea-11e8-be1d-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-71040971>

39 V souladu se sendajským rámcem pro snižování rizika katastrof, cíl C (odhad přímé ekonomické ztráty), https://www.unisdr.org/files/43291_sendaiframeworkfordrren.pdf

40 <http://climateheritage.org/>

- Určení nejohroženějších památek, míst a krajín v Evropě a mobilizace veřejných a soukromých partnerů na všech úrovních, aby bylo možné nalézt pro tyto drahokamy dědictví přijatelnou budoucnost pomocí programu 7 nejvíce ohrožených⁴¹ ve spolupráci s organizací Europa Nostra.

BUDOUCNOST: NOVÉ AKCE V RÁMCI PILÍŘE

Rámec nastiňuje, jak v těchto iniciativách pokračovat a rozšiřovat je tím, že popisuje tři seskupení akcí, jejichž cílem je: a) boj proti nedovolenému obchodu s kulturními statky; b) zvýšení kvality fyzických zásahů do kulturního dědictví a c) ochrana kulturního dědictví před přírodními katastrofami a změnou klimatu.

SESKUPENÍ AKCÍ 7:

Boj proti nedovolenému obchodu s kulturními statky

Projednává se legislativní návrh Evropského parlamentu a Rady na **nařízení o dovozu kulturních statků**⁴² s cílem bojovat proti nedovolenému dovozu kulturních statků a obchodování s nimi. Nařízení poskytne harmonizovaná pravidla a normy kontroly na hranicích EU v okamžiku vstupu kulturních statků do EU. Samotné právní předpisy však nemohou tento problém odstranit a jsou zapotřebí další opatření.

V březnu 2019 vydá Evropská komise **studii, která poskytne tvůrcům politik a donucovacím orgánům lepší pochopení tras a objemů používaných překupníků pro vstup do EU**. Bude obsahovat rovněž přehled o stávajících nových technologických nástrojích, které lze k boji proti tomuto zločinu použít.

EU rovněž posílí svou **spolupráci s UNESCO a Radou Evropy**. Během Evropského roku kulturního dědictví byly zahájeny dvě společné činnosti EU a UNESCO: konference pro budování kapacit „Engaging the European art market in the fight against the illicit trafficking of cultural property“ (Zapojení evropského trhu s uměním do boje proti nedovolenému obchodu s kulturními statky) a „Training the European judiciary and law enforcement officials on the fight against the illicit trafficking in cultural property“ (Odborné vzdělávání evropských soudních úředníků a úředníků donucovacích orgánů o boji proti nedovolenému obchodu s kulturními statky). V roce 2019 se tento projekt zaměří na další pracovníky soudnictví a donucovacích orgánů v EU a ve vybraných třetích zemích.

Ačkoli jsou iniciativy na ochranu ohroženého kulturního dědictví a na zastavení nezákonného obchodu četné, většinou nejsou koordinované. Evropská komise proto v rámci programu Horizont 2020 vytvoří **platformu pro ohrožené kulturní dědictví a nedovolené obchodování s kulturními statky**. Od roku 2019 bude tato platforma sdružovat výzkumné pracovníky, zúčastněné strany a tvůrce politik. Budou si vyměňovat osvědčené postupy, podporovat vzájemné učení a koordinaci a identifikovat mezery ve znalostech a zásadách. Platforma se stane hlavním evropským referenčním bodem pro vytváření nadnárodních a interdisciplinárních sítí v této oblasti.

SESKUPENÍ AKCÍ 8:

Zvyšování kvality zásahů v evropském historickém prostředí a kulturních památkách

Zásahy nízké kvality do kulturního dědictví mohou poškodit nenahraditelné historické prvky, jejich prostředí a související nehmotné postupy.

Během Evropského roku kulturního dědictví pracovala odborná skupina koordinovaná Mezinárodní radou pro památky a památná místa (ICOMOS) spolu s Evropskou komisí s cílem určit **zásady kvality (se zaměřením na zásahy financované EU) zásahů do evropského historického prostředí a míst kulturního dědictví**. V listopadu 2018 předložila odborná skupina dokument o zásadách kvality a pokynech pro zásahy do kulturního dědictví.

41 <http://7mostendangered.eu/>

42 https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/cultural_goods_proposal_en.pdf

V roce 2019 předloží Evropská komise tyto zásady k veřejné konzultaci, aby později mohly řídit budoucí diskusi o využívání prostředků EU za tímto účelem⁴³.

Evropská komise bude kromě toho za pomoci programu Kreativní Evropa v roce 2019 a 2020 organizovat **vzájemné učení a studijní návštěvy pro tvůrce politik na regionální úrovni a na úrovni měst**. Tím se bude podporovat předávání znalostí o zásadách kvality pro zásahy do hmotného kulturního dědictví.

Platforma vytvořená prostřednictvím programu Horizont 2020 spojí rovněž výzkumné pracovníky, odborníky, zúčastněné strany a tvůrce politik s cílem zmapovat problémy, postupy a politické nedostatky týkající se posouzení dopadů a kvality zásahů do evropského historického prostředí a míst kulturního dědictví. Předpokládá se, že vybraný projekt bude zahájen v prosinci 2019. Od roku 2020 se platforma stane referenčním bodem pro nadnárodní a interdisciplinární spolupráci v této oblasti.

V rámci pilotního projektu navrženého Evropským parlamentem bude Evropská komise podporovat široký průzkum alespoň 1 500 **židovských hřbitovů** v pěti vybraných evropských zemích (Litva, Slovensko, Řecko, Ukrajina a Moldavsko). Cílem projektu bude také zjistit, jaké jsou osvědčené postupy, pokud jde o ochranu židovských pohřebišť, a navrhnout model pro jejich úspěšné zajištění, a to i prostřednictvím zapojení veřejnosti.

SESKUPENÍ AKCÍ 9:

Ochrana kulturního dědictví před přírodními katastrofami a změnou klimatu

Modernizace historických budov v Evropě, pokud jde o jejich schopnost odolávat zemětřesením, je stále důležitější po řadě nedávných dramatických zemětřesení, zejména v Itálii a Řecku. Zároveň chceme též zvýšit energetickou účinnost budov patřících do kulturního dědictví. Od roku 2019 bude Společné výzkumné středisko pracovat na výzkumném projektu nazvaném iRESIST+. Tím se vyvine **nový přístup pro současné seismické a energetické dovybavení stávajících historických budov**.

Nebude-li to řešeno, může být kulturní dědictví stále více poškozováno změnou klimatu a přírodními riziky. V průběhu Evropského roku kulturního dědictví financovala Evropská komise s podporou programu Horizont 2020 s celkovým rozpočtem 18 milionů EUR výzkumné a inovační projekty zaměřené na vývoj a testování nových řešení ke zlepšení odolnosti historických osad a na podporu jejich udržitelné rekonstrukce v případě katastrof. Od června 2019 tyto projekty přispějí k vypracování a šíření podložených a nákladově efektivních **adaptačních strategií a strategií zmírňování, jakož i k metodikám, plánům a dalším nápravným nástrojům na ochranu evropského kulturního dědictví**.

Mezi lety 2019–2020 bude kromě toho skupina odborníků z členských států EU, kteří pracují v rámci otevřené metody koordinace⁴⁴, za podpory Evropské komise **analyzovat a sdílet inovační politická opatření ve vztahu ke změně klimatu**. Zvláštní pozornost bude věnována energetické účinnosti, přeměně kulturní krajiny a bezpečnosti dědictví v extrémních klimatických podmínkách.

V roce 2019 v návaznosti na přezkum probíhajících a minulých výzkumných a inovačních projektů programu Horizont 2020, jejichž cílem je zlepšit **odolnost kulturního dědictví a chránit jej před vícenásobným rizikem**, zveřejní Evropská komise zprávu o výsledcích a doporučeních odborníků týkajících se politik. To přispěje k šíření a uplatňování výsledků výzkumu.

A konečně, v rámci mechanismu civilní ochrany Unie⁴⁵ financuje Evropská komise projekty v oblasti prevence a připravenosti, a to i v oblasti kulturního dědictví. Přispívá to mimo jiné k posílení shromažďování údajů a podpoře prevence, připravenosti a schopnosti reakce v případě přírodní katastrofy.

43 Včetně koordinace s posouzeními dopadu na životní prostředí vyžadovanými podle právních předpisů EU, zejména s příslušnými posouzeními podle směrnice 92/43/EHS o ochraně přírodních stanovišť.

44 Otevřená metoda koordinace představuje dobrovolnou formu spolupráce mezi členskými státy EU.

45 Prováděcí rozhodnutí Komise C(2017) 8567 final ze dne 19.12.2017, kterým se přijímá roční pracovní program na rok 2018 v rámci rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1313/2013/EU o mechanismu civilní ochrany Unie.

PILÍŘ 4: MOBILIZACE ZNALOSTÍ A VÝZKUMU

V rámci Evropského roku kulturního dědictví bylo vyvinuto značné úsilí na podporu vzniku inovativních a nejmodernějších řešení problémů v odvětví kulturního dědictví. To zahrnovalo technologické inovace a výzkum s cílem zachovat a posílit kulturní dědictví, jakož i sociální inovace za účelem vývoje nových a inkluzivnějších modelů správy.

Během Evropského roku kulturního dědictví přijala Evropská komise opatření s cílem:

- ▶ poskytnout financování pro projekty v oblasti výzkumu a inovací souvisejících s dědictvím prostřednictvím sedmi výzev k předkládání návrhů v rámci programu Horizont 2020 s celkovými investicemi ve výši více než 66 milionů EUR a dodatečným rozpočtem na pokrytí návrhů vycházejících zdola;
- ▶ podporovat excelenci a prezentovat osvědčené postupy vědeckého výzkumu financovaného z prostředků EU, mimo jiné prostřednictvím činností šíření a akcí a konferencí na vysoké úrovni;
- ▶ vytvářet a šířit znalosti, včetně publikace „Policy Review: Innovation in Cultural Heritage Research“ (Přezkum politiky: Inovace v oblasti výzkumu kulturního dědictví)⁴⁶, balíčku výsledků služby Cordis s názvem „Heritage at Risk: EU research and innovation for a more resilient cultural heritage“ (Ohrožené dědictví: Výzkum a inovace EU pro odolnější kulturní dědictví)⁴⁷ a publikace nazvané „Innovative solutions for Cultural Heritage“ (Inovativní řešení pro kulturní dědictví)⁴⁸;
- ▶ vypracovat příručku osvědčených postupů pro kulturní a vzdělávací instituce. Příručka poskytuje doporučení týkající se dovedností, odborné přípravy a předávání znalostí v tradičních a vznikajících profesích v oblasti dědictví (vypracuje skupina národních odborníků a Evropská komise v rámci pracovního plánu pro kulturu na období 2015–2018⁴⁹);

⁴⁶ <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/1dd62bd1-2216-11e8-ac73-01aa75ed71a1>

⁴⁷ <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/1dcbe60b-79ba-11e8-ac6a-01aa75ed71a1/>

⁴⁸ <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/2a7477b0-e988-11e8-b690-01aa75ed71a1/language-en>

⁴⁹ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-16094-2014-INIT/en/pdf>

- ▶ podporovat rozvoj inovativních nástrojů navržených ve prospěch kulturního dědictví v úzké spolupráci se Společným výzkumným střediskem;
- ▶ podpořit Evropský týden konzervace/obnovy (European Week of Conservation-Restoration), který pořádá Evropská konfederace organizací konzervátorů/restaurátorů (European Confederation of Conservator-Restorers' Organisations) s cílem zvýšit povědomí o důležitosti konzervace/obnovy při ochraně kulturního dědictví;
- ▶ spolufinancovat společný pilotní projekt EU a Rady Evropy s názvem „STEPS“. Projekt zapojil komunity v Lisabonu a Rijece do mapování kulturního dědictví v jejich okolí. Jeho cílem bylo přezkoumat životaschopné modely participativní správy a změřit dopad těchto přístupů na kulturní dědictví jako zdroj pro rozvoj společenství a soudržnost;
- ▶ prozkoumat územní překrývání mezi kulturními a přírodními lokalitami⁵⁰;
- ▶ zveřejnit zprávu skupiny odborníků EU pro participativní správu kulturního dědictví⁵¹.

BUDOUCNOST: NOVÉ AKCE V RÁMCI PILÍŘE

Tento rámec nastiňuje, jak v těchto iniciativách pokračovat a rozšiřovat je, a provádí tři seskupení akcí s cílem: a) využívat technologické nástroje pro inovace v oblasti kulturního dědictví; b) podporovat sociální inovace a c) posílit dovednosti v oblasti kulturního dědictví.

SESKUPENÍ AKCÍ 10:

**Technologické nástroje pro inovace
v oblasti kulturního dědictví**

Během Evropského roku kulturního dědictví program Horizont 2020 významně přispěl k zachování kulturního dědictví prostřednictvím špičkového výzkumu, rozvoje vyspělých materiálů určených k ochraně a využívání pokročilých digitálních technologií, včetně technologií 3D.

Digitalizace se stále zaměřuje především na zachycení vzhledu předmětů, sbírek nebo lokalit. Vzhledem k tomu, že existuje dědictví hmotné i nehmotné, je úkolem vyvinout dynamičtější a více individualizované digitální zdroje. Prostřednictvím sociální výzvy č. 6 programu Horizontu 2020 bude Evropská komise financovat **projekty v oblasti výzkumu a inovací týkající se pokročilé digitalizace a správy digitálních aktiv** s cílem vyvinout nové technologie a metody, které pomohou prezentovat kulturní dědictví komplexním a atraktivním způsobem. Tato výzva k předkládání návrhů s předběžným rozpočtem ve výši 20 milionů EUR bude zveřejněna koncem roku 2019.

Společenství inovátorů v oblasti kulturního dědictví⁵², které Evropská komise zahájila koncem roku 2018 s cílem překlenout propast mezi výzkumem, trhem a společností, navíc poskytne virtuální mezinárodní prostředí, v němž budou inovátoři sdílet výsledky, vyměňovat si nápady, hledat nové partnery, vytvářet nové součinnosti a vyvíjet nové strategie. Bude rovněž podporovat šíření výsledků výzkumu a inovací týkajících se témat souvisejících s dědictvím.

Konečně v roce 2019 **budou služby programu Copernicus rozšířeny na kulturní dědictví**. V rámci programu EU pro pozorování Země, Copernicus, se pozoruje naše planeta a poskytují bezplatné a veřejně přístupné údaje, které představují cenný zdroj pro sledování a uchovávání kulturního dědictví na evropské i celosvětové úrovni. Během Evropského roku kulturního dědictví vedla Evropská komise studii „Copernicus services in support to Cultural Heritage“ (Služby programu Copernicus na podporu kulturního dědictví), která byla představena v říjnu 2018. Od roku 2019 bude Evropská komise využívat služeb programu Copernicus ve prospěch zachování a správy kulturního dědictví.

50 <http://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/pdf/Nature-and-Culture-leaflet-web.pdf>

51 <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/b8837a15-437c-11e8-a9f4-01aa75ed71a1/language-en>

52 <http://innovatorsinculturalheritage.eu/>

SESKUPENÍ AKCÍ 11:**Podporovat sociální inovace a kompetence
v oblasti kulturního dědictví**

Rámcová úmluva Rady Evropy o hodnotě kulturního dědictví pro společnost (tzv. „úmluva z Fara“) podporuje širší chápání dědictví a jeho vztahu k společenstvím a společnosti.

Během Evropského roku kulturního dědictví zahájily Evropská komise a Rada Evropy společný projekt, jehož cílem je **prosazovat zásady „úmluvy z Fara“**, podporovat úlohu občanské společnosti při správě kulturního dědictví a zvýšit počet signatářů z řad členských států EU. V roce 2019 bude výsledkem řada workshopů a zveřejnění studie o získaných zkušenostech a doporučeních.

Evropská komise má kromě toho v úmyslu podporovat **další experimentování a vědecké studie o dopadu kulturní produkce a účasti na pohodu a zdraví lidí**. Cílem je poskytnout pevnější vědecký základ pro nový cyklus politik veřejného zdraví, který zohlední přínos kultury při prosazování lepší kvality života, strategie prevence nemocí a doplňkové lékařství. Od roku 2019 bude Evropská komise podporovat prostřednictvím programu Kreativní Evropa komunikační akce zaměřené na šíření výsledků probíhajícího experimentování a výzkumu v této oblasti.

Je zásadní, aby EU posílila své vedoucí postavení na světové scéně v oblasti inovativních aspektů politik kulturního dědictví a využila jej. V roce 2019 zahájí Evropská komise za účelem společného vypracování konkrétních řešení řadu tří výročních schůzí o budoucnosti kulturního dědictví, které jsou zamýšleny jako **globální platformy pro řešení problémů**. Tyto platformy zapojí národní vlády a jejich agentury, klíčové globální instituce, odborníky a mladé světové lídry. V letech 2019 až 2020 se schůze platformy budou konat prostřednictvím programu Kreativní Evropa; začnou v Dublinu (dědictví a sociální inovace), budou pokračovat v Praze (dědictví, digitální platformy a kulturní a tvůrčí odvětví) a skončí v Lisabonu (dědictví a obnova měst).

Platformy budou napomáhat k šíření výsledků probíhajícího experimentování a výzkumu mezi institucemi kulturního dědictví a zúčastněnými stranami a v oblasti sociálních politik. Mohlo by to například zahrnovat začlenění odborných znalostí v oblasti kultury do sociální psychologie, kognitivní a sociální neurovědy, antropologie, sociologie a ekonomie.

V neposlední řadě byla zahájena přípravná akce Evropského parlamentu na podporu **inovativních obchodních modelů pro soukromé domy** v Evropě, **kteří jsou součástí kulturního dědictví**. Ta určí inovativní obchodní modely pro správu domů v rodinném vlastnictví, které jsou součástí kulturního dědictví, a poskytne politická doporučení a nástroje k zajištění jejich budoucnosti udržitelným způsobem. Projekt bude zahájen v létě 2018, provede průzkum, bude organizovat workshopy a přinese výsledky na závěrečné konferenci v září 2019.

SESKUPENÍ AKCÍ 12:**Zvyšování dovedností v povoláních
v oblasti kulturního dědictví**

Od roku 2019 podpoří Evropská komise na základě doporučení odborníků z členských států EU předloženého v prosinci 2018⁵³ počáteční a další rozvoj kvalifikovaných odborníků a zlepšení správy znalostí a předávání znalostí v odvětví kulturního dědictví prostřednictvím projektů, a to i v rámci programu Erasmus+.

Prostřednictvím výzev programu Erasmus+ bude cílem zmapovat dovednosti, které jsou ohroženy, shromáždit statistické důkazy, definovat profesní profily a vytvořit rámce pro zvyšování povědomí a přilákání mladých generací k povoláním v oblasti kulturního dědictví.

53 Odborná skupina pro otevřenou metodu koordinace zřízená v rámci pracovního programu Rady pro kulturu na období 2014–2018.

PILÍŘ 5: POSÍLENÍ MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

Evropský rok kulturního dědictví podpořil provádění strategie EU pro mezinárodní kulturní vztahy na základě zájmů a potřeb v partnerských zemích a odborných znalostí Evropy v oblasti kulturního dědictví.

Partnerské země byly zapojeny do činností v rámci Evropského roku kulturního dědictví prostřednictvím organizování akcí, které jsou součástí programů spolupráce a probíhajících komunikačních kampaní.

K Evropskému roku kulturního dědictví bylo přidruženo devět zemí, které nejsou členy EU, včetně zemí západního Balkánu, Východního partnerství a Evropského hospodářského prostoru⁵⁴.

Evropský rok kulturního dědictví se stal globálním také díky Evropské síti národních kulturních institucí (EUNIC), která uspořádala řadu specializovaných akcí, a též díky podpoře delegací EU. Mnoho z nich vyvinulo škálu iniciativ, které aktivovaly místní partnerství a přiblížily evropské kulturní dědictví místním společnostem na celém světě. Například:

- ▶ delegace EU v Mexiku, Argentině, na Kubě, v Číně, Kanadě, Mauricijské republice a Seychelské republice pořádaly výstavy fotografií věnované Evropskému roku kulturního dědictví,
- ▶ delegace EU v Indii uspořádala konferenci o partnerství mezi EU a Indií v oblasti ochrany kulturního dědictví,
- ▶ delegace EU ve Spojených státech uspořádala ve spolupráci s Europeanou veřejnou akci o digitálním uchovávání kulturního dědictví,
- ▶ delegace EU v Dominikánské republice byla kurátorem bohatého kulturního programu „Evropského týdne“, který zahrnoval národní soutěže, kulturní akce, workshopy a evropský gastronomický festival,
- ▶ delegace EU v Číně a Jižní Koreji věnovaly svůj výroční filmový festival EU tématu filmového dědictví,
- ▶ delegace EU v Severní Makedonii zveřejnila výzvu k předkládání návrhů na financování projektů týkajících se Evropského roku kulturního dědictví,

54 Albánie, Bosna a Hercegovina, Severní Makedonie, Černá Hora, Srbsko, Gruzie, Norsko, Island a Švýcarsko.

- delegace EU v Rusku uspořádala a podpořila kulturní program, včetně výstavy fotografií na téma sochařské dědictví, filmové a divadelní festivaly a festival „Discover Your Europe at the Hermitage“ (Objevte si svou Evropu v Ermitáži) s výstavami, workshopy, přednáškami, promítáním filmů, hudbou a hrami pod širým nebem.

BUDOUCNOST: NOVÉ AKCE V RÁMCI PILÍŘE

Tento rámec stanoví způsoby využití činností zahájených během Evropského roku kulturního dědictví. Určuje rovněž tři seskupení akcí, jejichž cílem je posílení mezinárodní spolupráce v oblasti kulturního dědictví.

SESKUPENÍ AKCÍ 13:

Akce zaměřené na zeměpisné oblasti

V roce 2019 zahájí Evropská komise **nový program na podporu kultury a tvořivosti v rámci Východního partnerství, který bude zaměřen též na kulturní dědictví**. Tento program bude vycházet z úspěšných výsledků svého předchůdce, který poskytoval technickou pomoc kulturním a tvůrčím odvětvím a posílil ochranu kulturního dědictví na místní úrovni. I nový program bude pokračovat v investicích do kulturního dědictví. Prospěch z něj bude mít šest zemí Východního partnerství: Arménie, Ázerbájdžán, Bělorusko, Gruzie, Moldavská republika a Ukrajina.

V roce 2019 bude nové financování určeno na **projekty v zemích jižního sousedství, které usilují o zapojení mladých lidí a regionálních institucí do kulturního dědictví** a o podporu kulturní rozmanitosti jako zásadního prvku předcházení násilnému extremismu. Zahájení výzvy k předkládání návrhů na projekty v oblasti kulturního dědictví v jižním sousedství se plánuje na první čtvrtletí roku 2019. Způsobilými zeměmi budou Alžírsko, Egypt, Izrael, Jordánsko, Libanon, Libye, Maroko, Palestina, Sýrie a Tunisko.

Evropská komise kromě toho v roce 2019 zahájí **nový evropský program v hodnotě 45 milionů EUR v Tunisku**. To podpoří diverzifikaci cestovního ruchu, rozvoj řemesel, vytváření hodnotových řetězců a posílení kulturního dědictví. Cílem programu bude: i) renovovat zhruba patnáct významných budov a rozvíjet trasy ve starém centru medin; ii) podporovat projekty začleněné do renovovaných budov; iii) rekonstruovat a zhodnotit muzeum v Kartágu a náměstí UNESCO; iv) zřídit interpretační středisko, které bude propagovat bohatství naleziště Kartágo.

Na základě úspěšných příkladů z posledních let bude Evropská komise v roce 2019 podporovat partnerské země poskytováním **technické pomoci, výměny informací a vzájemného učení v oblasti kulturního dědictví**. To bude provedeno prostřednictvím nástroje pro technickou pomoc a výměnu informací, nástroje pro partnerství, a to včetně zemí západního Balkánu, východního sousedství a jižního sousedství.

Během Evropského roku kulturního dědictví investovala EU 3,4 milionu EUR, aby zdůraznila hodnotu **dědictví Hedvábné stezky**. Tuto iniciativu podporuje program Evropské unie pro globální veřejné statky a výzvy a bude pokračovat až do roku 2021. Zahrnuje zejména Írán, Afghánistán a země Střední Asie (Uzbekistán, Turkmenistán, Tádžikistán, Kazachstán a Kyrgyzstán). Jejím hlavním cílem je pečovat o tvorbu pracovních míst prostřednictvím ochrany a posilování kulturního dědictví, podporovat strategie místního rozvoje, udržitelný cestovní ruch, rozvoj dovedností, sociální soudržnost, budování identity a výměnu znalostí.

A konečně, od roku 2019 bude nástroj přispívající ke stabilitě a míru financovat **společný projekt EU a UNESCO na ochranu kulturního dědictví a rozmanitosti při složitých mimořádných událostech** v zemích, jako je Irák, Libye, Sýrie a Jemen. Cílem tohoto projektu je podpořit ochranu kulturního dědictví v ohrožení a zároveň posílit pozitivní úlohu kultury při podpoře odolných, kulturně rozmanitých společností a pomáhat vyvíjet udržitelnější přístupy k míru a stabilitě v přechodných souvislostech.

SESKUPENÍ AKCÍ 14: Horizontální/globální opatření

Společná bezpečnostní a obranná politika může hrát roli při ochraně kulturního dědictví. Podle potřeby a v rámci svých prostředků a kapacit mohou mise SBOP ve spolupráci s delegacemi EU a dalšími příslušnými partnery EU podporovat činnosti v oblasti ochrany kulturního dědictví (identifikace, monitorování, odborné vedení, výměna osvědčených postupů a – v rámci nástrojů externího financování – budování kapacit místních partnerů na ochranu kulturního dědictví).

V neposlední řadě umožní program Horizont 2020 zřídit v roce 2019 **mezinárodní síť pro inovace a diplomacii v oblasti kulturního dědictví**. Využijí se tak odborné znalosti EU v oblasti kulturního dědictví s cílem poskytovat pomoc ve třetích zemích, zejména pokud je kulturní dědictví ohroženo. Tato síť bude poskytovat odbornou přípravu, mobilizovat znalosti a podporovat inovativní, přizpůsobená řešení v různých oblastech, v nichž bude fungovat (země sousedství EU, Latinská Amerika, Afrika, Asie).

Obraťte se na EU

Osobně

Po celé Evropské unii se nachází stovky informačních středisek Europe Direct. Adresu nejbližšího střediska naleznete na internetové stránce: https://europa.eu/european-union/contact_cs.

Telefonicky nebo e-mailem

Europe Direct je služba, která odpoví na vaše dotazy o Evropské unii. Můžete se na ni obrátit:

- prostřednictvím bezplatné telefonní linky: 00 800 6 7 8 9 10 11 (někteří operátoři mohou tento hovor účtovat),
- na standardním telefonním čísle: +32 22999696 nebo
- e-mailem prostřednictvím internetové stránky: https://europa.eu/european-union/contact_cs.

Vyhledávání informací o EU

On-line

Informace o Evropské unii ve všech úředních jazycích EU jsou dostupné na internetových stránkách Europa na adrese: https://europa.eu/european-union/index_cs.

Publikace EU

Publikace EU, ať už bezplatné, nebo placené, si můžete stáhnout nebo objednat prostřednictvím internetových stránek EU Bookshop na adrese: <https://publications.europa.eu/bookshop>. Chcete-li obdržet více než jeden výtisk bezplatných publikací, obraťte se na službu Europe Direct nebo na místní informační střediska (viz https://europa.eu/european-union/contact_cs).

Právo EU a související dokumenty

Právní informace EU včetně všech právních předpisů EU od roku 1952 ve všech úředních jazykových verzích jsou dostupné na stránkách EUR-Lex na adrese: <http://eur-lex.europa.eu>.

Veřejně přístupná data od EU

Portál veřejně přístupných dat EU (<http://data.europa.eu/euodp/cs>) umožňuje přístup k datovým souborům z EU. Data lze bezplatně stahovat a opakovaně použít pro komerční i nekomerční účely.

**Úřad pro publikace
Evropské unie**